

ภาคผนวก

ร่างพระราชบัญญัติล้มละลาย พ.ศ.

.....

หมวด ๑

กระบวนการชำระกิจการและทรัพย์สิน

.....

ส่วนที่ ๑

บทนิยาม

มาตรา ๑ ในพระราชบัญญัตินี้ เว้นแต่ข้อความจะแสดงให้เห็นเป็นอย่างอื่น

“กระบวนการล้มละลาย” หมายความว่า กระบวนการชำระกิจการและทรัพย์สิน กระบวนการฟื้นฟูกิจการ หรือกระบวนการจัดการเกี่ยวกับกิจการและทรัพย์สินของลูกหนี้ใด ๆ ที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้

“หนี้ไม่มีประกัน” หมายความว่า หนี้ของเจ้าหนี้ไม่มีประกัน หรือหนี้ของเจ้าหนี้ มีประกันในส่วนที่อาจจะไม่ได้รับชำระหนี้จากหลักประกัน

“สัญญาทางการเงิน” หมายความว่า สัญญาซื้อขายหลักทรัพย์ อนุพันธ์หรือสินค้า ล่วงหน้าในตลาดแลกเปลี่ยน หรือสัญญาอื่นใดในทำนองเดียวกันที่คู่สัญญาได้ทำขึ้นเพื่อเป็น เครื่องมือในการป้องกันความเสี่ยงทางการเงินหรือป้องกันความผันผวนของราคาหรือมีลักษณะหัก กลบผลบัญชีหนี้ระหว่างกัน

“คำสั่งเริ่มต้นกระบวนการล้มละลาย” หมายความว่า คำสั่งให้ชำระกิจการและ ทรัพย์สินคำสั่งให้ฟื้นฟูกิจการ หรือคำสั่งอย่างใด ๆ ที่กฎหมายบัญญัติให้เป็นคำสั่งเริ่มต้น กระบวนการล้มละลาย

“ลูกหนี้” หมายความว่า (รอการพิจารณาประกอบกับเรื่องการปลดการชำระกิจการและ ทรัพย์สิน)

ก. ในกระบวนการชำระกิจการและทรัพย์สิน ได้แก่ บุคคลธรรมดาหรือนิติบุคคล

ข. (ในกระบวนการฟื้นฟูกิจการ ได้แก่ บริษัทจำกัด บริษัทมหาชนจำกัด หรือนิติบุคคล อื่นตามที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวง)

“เจ้าหนี้ผู้ร้องขอ” หมายความว่า เจ้าหนี้ผู้ยื่นคำร้องขอให้ศาลมีคำสั่งเริ่มต้น กระบวนการล้มละลายซึ่งเป็นเจ้าหนี้ในหนี้ที่อาจกำหนดจำนวนได้โดยแน่นอนไม่ว่าหนี้นั้นจะถึง กำหนดชำระโดยพลันหรือในอนาคตก็ตาม

“เจ้าหนี้มีประกัน” หมายความว่า เจ้าหนี้ผู้มีสิทธิเหนือทรัพย์สินของลูกหนี้ในทาง
จำนอง จำน่า หรือสิทธิยึดหน่วงหรือเจ้าหนี้ผู้มีบริมสิทธิที่บังคับได้ทำนองเดียวกับผู้รับจำนำ

["ผู้จัดการทรัพย์สิน" หมายความว่า บุคคล คณะบุคคลหรือนิติบุคคลที่ศาลตั้งเพื่อ
ทำหน้าที่ (ชำระกิจการและทรัพย์สิน หรือการอื่นใด) ตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้ (รอการ
พิจารณาว่าจำเป็นต้องกำหนดเป็นคำนิยามหรือไม่)]

“คำร้องขอ” หมายความว่า คำร้องขอให้เริ่มต้นกระบวนการล้มละลาย

“บุคคลภายในของลูกหนี้” หมายความว่า

(๑) กรรมการ ผู้จัดการ หุ่นส่วนผู้จัดการ หุ่นส่วนจำพวกไม่จำกัดความรับผิด บุคคลซึ่ง
รับผิดชอบในการดำเนินกิจการ หรือผู้สอบบัญชีของลูกหนี้

(๒) ผู้ถือหุ้นที่ถือหุ้นเกินจำนวนร้อยละห้าของจำนวนหุ้นที่จำหน่ายได้แล้วทั้งหมดของ
กิจการของลูกหนี้

(๓) คู่สมรสและบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะของลูกหนี้หรือของบุคคลตาม (๑) หรือ
(๒)

(๔) ห้างหุ้นส่วนสามัญที่ลูกหนี้หรือบุคคลตาม (๑) หรือ (๒) หรือ (๓) เป็นหุ้นส่วน

(๕) ห้างหุ้นส่วนจำกัดที่ลูกหนี้หรือบุคคลตาม (๑) หรือ (๒) หรือ (๓) เป็นหุ้นส่วน
จำพวกไม่จำกัดความรับผิดหรือเป็นหุ้นส่วนจำพวกจำกัดความรับผิดที่มีหุ้นรวมกันเกินร้อยละ
สามสิบของหุ้นทั้งหมดของห้างหุ้นส่วนจำกัด

(๖) บริษัทจำกัด หรือบริษัทมหาชนจำกัดที่ลูกหนี้หรือบุคคลตาม (๑) หรือ (๒) หรือ
(๓) หรือห้างหุ้นส่วนตาม (๔) หรือ (๕) ถือหุ้นรวมกันเกินร้อยละสามสิบของจำนวนหุ้นที่จำหน่าย
ได้แล้วทั้งหมดของบริษัทนั้น

(๗) บริษัทจำกัดหรือบริษัทมหาชนจำกัดที่ลูกหนี้หรือบุคคลตาม (๑) ถึง (๖)
ถือหุ้นรวมกันเกินร้อยละสามสิบของจำนวนหุ้นที่จำหน่ายได้แล้วทั้งหมดของบริษัทนั้น

(๘) กรรมการ ผู้จัดการ หุ่นส่วนผู้จัดการ หุ่นส่วนจำพวกไม่จำกัดความรับผิด บุคคลซึ่ง
รับผิดชอบในการดำเนินกิจการ หรือผู้สอบบัญชีของห้างหุ้นส่วนสามัญ ห้างหุ้นส่วนจำกัด บริษัท
จำกัด หรือบริษัทมหาชนจำกัด ตาม (๔) หรือ (๕) หรือ (๖) หรือ (๗) แล้วแต่กรณี หรือคู่สมรสและ
บุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะของบุคคลดังกล่าว”

“บุคคลล้มละลาย” หมายความว่า ลูกหนี้ที่ศาลมีคำสั่งให้ชำระกิจการและทรัพย์สิน
และมีคำพิพากษาให้ล้มละลายตามพระราชบัญญัตินี้

ส่วนที่ ๒

ลูกหนี้

มาตรา ๒ ลูกหนี้ที่ศาลอาจมีคำสั่ง ให้ชำระกิจการและทรัพย์สิน ต้องปรากฏข้อเท็จจริงดังต่อไปนี้

(๑) ลูกหนี้ไม่อยู่ในฐานะที่จะชำระหนี้ได้ และ

(๒) มีถิ่นที่อยู่ หรือมีภูมิลำเนาในราชอาณาจักร หรือประกอบธุรกิจในราชอาณาจักร ไม่ว่าด้วยตนเองหรือโดยตัวแทนในขณะที่มีการร้องขอหรือภายในกำหนดเวลาสองปีก่อนนั้น หรือมีทรัพย์สินอยู่ในราชอาณาจักรในขณะที่มีการร้องขอ

มาตรา ๓ เมื่อปรากฏข้อเท็จจริงอย่างหนึ่งอย่างใดดังต่อไปนี้ ให้ถือว่าลูกหนี้ไม่อยู่ในฐานะที่จะชำระหนี้ได้

(๑) ลูกหนี้มีทรัพย์สินไม่พอกับหนี้สิน

(๒) ลูกหนี้ไม่ชำระหนี้ภายในกำหนด เมื่อได้รับหนังสือทวงถามจากเจ้าหนี้ผู้ร้องขอให้ชำระหนี้ที่ถึงกำหนดชำระภายในระยะเวลาไม่น้อยกว่าสามสิบวันและระบุไว้ในหนังสือด้วยว่าถ้าลูกหนี้ไม่ชำระหนี้ภายในกำหนดแล้ว เจ้าหนี้จะดำเนินการตามกฎหมายว่าด้วยการล้มละลาย

(๓) ลูกหนี้มีทรัพย์สินไม่พอชำระหนี้ได้ตามคำพิพากษาหรือเจ้าหนี้ผู้ร้องขอบังคับคดีแก่ลูกหนี้แล้วมีทรัพย์สินไม่พอชำระหนี้

(๔) ลูกหนี้ผิดนัดชำระหนี้เจ้าหนี้รายใดรายหนึ่งและมีพฤติการณ์แสดงให้เห็นว่าลูกหนี้ไม่อาจชำระหนี้รายอื่น ๆ ได้อีก

(๕) ลูกหนี้กระทำการอย่างหนึ่งอย่างใดดังต่อไปนี้ เพื่อประวิงการชำระหนี้หรือมิให้เจ้าหนี้ได้รับชำระหนี้

ก. ออกไปเสียนอกราชอาณาจักรหรือได้ออกไปก่อนแล้วและคงอยู่นอกราชอาณาจักร

ข. ไปเสียดังเคหะสถานที่เคยอยู่หรือซ่อนตัวอยู่ในเคหะสถานที่หรือหลบไปหรือวิธีอื่นหรือปิดสถานที่ประกอบธุรกิจ

ค. ยักย้ายทรัพย์สินไปให้พ้นอำนาจศาล

ง. ขอมตบให้ต้องคำพิพากษาซึ่งบังคับให้ชำระเงินซึ่งตนไม่ควรต้องชำระ

มาตรา ๔ บุคคลดังต่อไปนี้อาจยื่นคำร้องขอให้ศาลมีคำสั่งให้ชำระกิจการและทรัพย์สินของลูกหนี้ได้

(๑) ลูกหนี้

(๒) เจ้าหนี้รายเดียวหรือหลายรายที่มีจำนวนหนี้แน่นอนไม่น้อยกว่าห้าหมื่นบาท

มาตรา ๕ ห้ามมิให้ยื่นคำร้องขอให้ชำระกิจการและทรัพย์สินของลูกหนี้ถ้าปรากฏว่าศาลได้ เคยมีคำสั่งยกคำร้องขอให้ชำระกิจการและทรัพย์สินของลูกหนี้หรือศาลได้เคยมีคำสั่งจำหน่ายคดีเพราะความผิดของผู้ร้องขอก่อนวันยื่นคำร้องขอแล้วไม่เกินหกเดือน

มาตรา ๖ ในขณะยื่นคำร้องขอ ผู้ร้องขอต้องวางเงินประกันค่าใช้จ่ายไว้ต่อศาลเป็นจำนวนหนึ่งหมื่นบาทหรือตามจำนวนที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวงและจะต้องสาบานต่อศาลว่าตนยื่นคำร้องขอโดยสุจริตศาลมีอำนาจเรียกให้ผู้ร้องขอวางเงินประกันค่าใช้จ่ายเพิ่มเติมได้ตามที่เห็นสมควร

มาตรา ๗ ผู้ร้องขอจะถอนคำร้องขอไม่ได้ เว้นแต่ศาลเห็นว่าการถอนคำร้องขอจะเป็นประโยชน์แก่ลูกหนี้และเจ้าหนี้ทั้งหลาย แต่ถ้าศาลมีคำสั่งให้ชำระกิจการและทรัพย์สินแล้วศาลจะอนุญาตให้ถอนคำร้องขอไม่ได้

ส่วนที่ ๓

ผลของคำสั่งรับคำร้องขอ

มาตรา ๘ คำสั่งรับคำร้องขอมีผล ดังต่อไปนี้

(๑) ห้ามมิให้ดำเนินคดีแก่ลูกหนี้ตามกฎหมายว่าด้วยล้มละลาย

(๒) ห้ามมิให้ทวงถาม เรียกร้อง หรือกระทำการอย่างใด อันเป็นผลให้ลูกหนี้ต้องชำระหนี้ที่เกิดขึ้นก่อนวันที่ศาลมีคำสั่งให้ชำระกิจการและทรัพย์สิน

(๓) ห้ามมิให้ฟ้องลูกหนี้เป็นคดีแพ่งอันเกี่ยวกับทรัพย์สินของลูกหนี้ หรือเสนอข้อพิพาทที่ลูกหนี้จะต้องรับผิดชอบหรือได้รับความเสียหาย ให้อนุญาตต่อตุลาการชี้ขาด ถ้ามูลแห่งหนี้ นั้นเกิดขึ้นก่อนวันที่ศาลมีคำสั่งให้ชำระกิจการและทรัพย์สิน ในกรณีที่มีการฟ้องคดีหรือเสนอข้อพิพาทให้อนุญาตต่อตุลาการชี้ขาดไว้ก่อนแล้วให้งดการพิจารณาไว้ เว้นแต่ศาลที่รับคำร้องขอจะมีคำสั่งเป็นอย่างอื่น

(๔) ห้ามมิให้เจ้าหนี้ตามคำพิพากษาบังคับคดี แก่ทรัพย์สินของลูกหนี้ ถ้ามูลแห่งหนี้ ตามคำพิพากษานั้นเกิดขึ้นก่อนวันที่ศาลมีคำสั่งชำระกิจการและทรัพย์สิน ในกรณีที่ได้นำดำเนินการบังคับคดีไว้ก่อนแล้ว ให้ศาลงดการบังคับคดีนั้นไว้ เว้นแต่ศาลที่รับคำร้องขอจะมีคำสั่งเป็นอย่างอื่น

หรือการบังคับคดีได้สำเร็จบริบูรณ์แล้ว ก่อนที่เจ้าพนักงานบังคับคดีจะทราบว่าได้มีการยื่นคำร้องขอหรือการบังคับคดีตามคำพิพากษาให้ลูกหนี้ส่งมอบทรัพย์สินเฉพาะสิ่งเสร็จก่อนวันดังกล่าวนั้น

ในกรณีที่ทรัพย์สินที่ยึดหรืออายัดไว้เป็นของสด ของเสียบ่าย หรือถ้ำหน่วงชำไว้จะเป็นการเสียบ่อย ความเสียหายหรือค่าใช้จ่ายจะเกินส่วนแห่งค่าของทรัพย์สินนั้น ให้เจ้าพนักงานบังคับคดีขายได้โดยวิธีขาย ทอดตลาดหรือวิธีอื่นที่สมควร แล้วให้หักเงินไว้แทนทรัพย์สิน

(๕) ห้ามมิให้เจ้าหนี้มีประกันบังคับชำระหนี้เอาแก่ทรัพย์สินที่เป็นหลักประกัน เว้นแต่จะได้รับอนุญาตจากศาลที่รับคำร้องขอ

(๖) ห้ามมิให้เจ้าหนี้ซึ่งบังคับชำระหนี้ได้เองตามกฎหมาย ยึดทรัพย์สิน หรือขายทรัพย์สินของลูกหนี้

(๗) ห้ามมิให้เจ้าของทรัพย์สินที่เป็นสาระสำคัญในการดำเนินการของลูกหนี้ตามสัญญาเช่าซื้อ สัญญาซื้อขายหรือสัญญาอื่นที่มีเงื่อนไขหรือเงื่อนไขในการโอนกรรมสิทธิ์หรือสัญญาเช่าที่ยังไม่สิ้นสุดกำหนดเวลาที่ได้ตกลงกันไว้ ติดตามและเอาคืนซึ่งทรัพย์สินดังกล่าวที่อยู่ในความครอบครองของลูกหนี้ หรือของบุคคลอื่นที่อาศัยสิทธิของลูกหนี้ รวมตลอดจนฟ้องร้องบังคับคดีเกี่ยวกับทรัพย์สินและหนี้ซึ่งเกิดขึ้นจากสัญญาดังกล่าว ถ้ามีการฟ้องคดีดังกล่าวไว้ก่อนแล้ว ให้ศาลงดการพิจารณาคดีนั้นไว้ เว้นแต่ศาลที่รับคำร้องขอจะมีคำสั่งเป็นอย่างอื่นหรือหลังจากวันที่ศาลมีคำสั่งให้ชำระกิจการและทรัพย์สิน ลูกหนี้ หรือผู้ชำระกิจการ และทรัพย์สิน แล้วแต่กรณี ผิดนัดไม่ชำระค่าเช่าซื้อ ราคาค่าตอบแทนการใช้ทรัพย์สินหรือค่าเช่าตามสัญญา สองคราวติดต่อกัน หรือกระทำผิดสัญญาในข้อที่เป็นสาระสำคัญ

(๘) ห้ามมิให้ลูกหนี้จำหน่าย จ่าย โอน ให้เช่า ชำระหนี้ก่อนหนี้ หรือกระทำการใด ๆ ที่ก่อให้เกิดภาระในทรัพย์สิน นอกจากเป็นการกระทำที่จำเป็นเพื่อให้การดำเนินการค้าตามปกติของลูกหนี้สามารถดำเนินต่อไปได้ เว้นแต่ศาลที่รับคำร้องขอจะมีคำสั่งเป็นอย่างอื่น

(๙) คำสั่งตามวิธีการชั่วคราวของศาลที่ให้ยึด อายัด ห้ามจำหน่าย จ่าย โอนทรัพย์สินของลูกหนี้ซึ่งมีอยู่ก่อนวันที่ศาลมีคำสั่งรับคำร้องขอไว้เพื่อพิจารณานั้นให้ศาลที่รับคำร้องขอมีอำนาจสั่งให้ระงับผลบังคับไว้หรือแก้ไขเปลี่ยนแปลงได้ตามที่เห็นสมควร แต่ถ้าต่อมาศาลนั้นมีคำสั่งยกคำร้องขอ หรือจำหน่ายคดีหรือยกเลิกการชำระกิจการและทรัพย์สิน ก็ให้มีคำสั่งเกี่ยวกับวิธีการชั่วคราวดังกล่าวตามที่เห็นสมควรต่อไป

(๑๐) ห้ามมิให้ผู้ประกอบการสาธารณูปโภค เช่น ไฟฟ้า ประปา โทรศัพท์ งดให้บริการแก่ลูกหนี้ เว้นแต่จะได้รับอนุญาตจากศาลที่รับคำร้องขอ หรือหลังจากวันที่ศาลมีคำสั่งให้ให้ชำระกิจการและทรัพย์สินแล้วผู้จัดการทรัพย์สินไม่ชำระค่าบริการที่เกิดขึ้นหลังจากวันที่ศาลมีคำสั่งให้ให้ชำระกิจการและทรัพย์สินสองคราวติดต่อกัน

บทบัญญัติในวรรคหนึ่งไม่ห้ามผู้ประกอบการสาธารณูปโภคที่จะมีคำร้องให้ศาลที่รับคำร้องขอมีคำสั่งเพื่อคุ้มครองประโยชน์ของผู้ร้องตามที่ศาลเห็นสมควร

คำพิพากษาหรือคำสั่งของศาล หรือคำชี้ขาดของอนุญาโตตุลาการที่ขัดหรือแย้งกับบทบัญญัติในอนุมาตราหนึ่งอนุมาตราใดของวรรคหนึ่ง ไม่มีผลผูกพันลูกหนี้

การทำนิติกรรม หรือการชำระหนี้ใด ๆ ที่ขัดหรือแย้งกับบทบัญญัติในอนุมาตราหนึ่งอนุมาตราใดของวรรคหนึ่ง การนั้นเป็นโมฆะ

คำสั่งห้ามตามมาตรา ๘ ให้สิ้นผลลงเมื่อศาลมีคำสั่งให้ยกคำร้องขอ จำหน่ายคดีออกจากสารบบความ (ยกเลิกกระบวนการล้มละลาย หรือสิ้นสุดกระบวนการล้มละลาย)

มาตรา ๘ คำสั่งห้ามตามมาตรา ๘ ไม่ห้ามเจ้าหนี้อื่นที่จะยื่นคำร้องขออนุญาตเข้าเป็นผู้ร้องขอร่วม บรรดากระบวนการพิจารณาซึ่งได้ทำโดยผู้ร้องขอ ให้ถือว่าได้ทำโดยผู้ร้องขอร่วมด้วย แต่ศาลอาจอนุญาตให้ผู้ร้องขอร่วมดำเนินกระบวนการพิจารณาใด ๆ ได้ แต่ต้องไม่ทำให้คดีของผู้ร้องขอเสียหายหรือไม่เป็นการประวิงให้ชักช้า

ในกรณีที่ผู้ร้องขอร่วมก่อนที่ศาลจะมีคำสั่งจำหน่ายคดีเพราะผู้ร้องขอทั้งคำร้อง หรือ ขาดนัดพิจารณา ผู้ร้องขอร่วมอาจยื่นคำร้องขอให้ศาลดำเนินคดีต่อไปโดยให้ถือว่าตนเป็นเจ้าหนี้ผู้ร้องขอก็ได้

มาตรา ๑๐ เจ้าหนี้มีประกันอาจยื่นคำร้องต่อศาลที่รับคำร้องขอเพื่อยกเลิกหรือแก้ไขคำสั่งห้ามตามมาตรา ๘ (๕) เมื่อเจ้าหนี้ได้รับความคุ้มครองสิทธิอย่างเพียงพอ

เมื่อได้รับคำร้องตามวรรคหนึ่งให้ศาลดำเนินการพิจารณาเป็นการด่วนหากปรากฏเหตุตามวรรคหนึ่ง ให้ศาลมีคำสั่งตามที่เห็นสมควรเพื่อคุ้มครองประโยชน์ของผู้ร้องขอหรือให้ดำเนินการแก้ไขเพื่อให้เจ้าหนี้ที่มีประกันได้รับความคุ้มครองอย่างเพียงพอก็ได้

มาตรา ๑๑ การดำเนินการต่อไปนี้ ถือเป็นการให้ความคุ้มครองแก่เจ้าหนี้ที่มีประกันอย่างเพียงพอแล้ว

(๑) มีการชำระหนี้ให้แก่เจ้าหนี้ที่มีประกันในจำนวนเท่ากับมูลค่าที่ลดลงไปของทรัพย์สินอันเป็นหลักประกันที่ตกอยู่ภายใต้บังคับของการจำกัดสิทธิตามมาตรา ๘ (๕) เพราะเหตุของการจำกัดสิทธินั้น

(๒) มีการให้หลักประกันแก่เจ้าหนี้ที่มีประกันเพื่อชดเชยหลักประกันเดิมในจำนวนเท่ากับมูลค่าที่ลดลงไปของทรัพย์สินอันเป็นหลักประกันที่ตกอยู่ภายใต้บังคับของการจำกัดสิทธิตามมาตรา ๘ (๕) เพราะเหตุของการจำกัดสิทธินั้น หรือ

(๓) มีการดำเนินการอื่นใดที่เจ้าหนี้ที่มีประกันนั้นยินยอม หรือที่ศาลเห็นว่าจะทำให้เจ้าหนี้ที่มีประกันสามารถได้รับชำระหนี้ของตนตามมูลค่าของทรัพย์สินอันเป็นหลักประกันในเวลา

ที่มีการยื่นคำร้องขอให้ชำระกิจการและทรัพย์สินพร้อมดอกเบี้ยและผลประโยชน์ตามสัญญาเมื่อการดำเนินการชำระกิจการและทรัพย์สินสิ้นสุดลง

มาตรา ๑๒ ถ้ากำหนดอายุความหรือระยะเวลาเกี่ยวกับการดำเนินกระบวนการพิจารณา และการบังคับคดีหรือระยะเวลาเกี่ยวกับการเสนอข้อพิพาทต่ออนุญาโตตุลาการที่ถูกจำกัดสิทธิไว้ ตามมาตรา ๖ ครบกำหนดก่อนวันที่คำสั่งจำกัดสิทธินั้นสิ้นสุดลง หรือจะครบกำหนดภายในหก เดือนนับแต่วันดังกล่าว ให้อายุความหรือระยะเวลานั้นยังไม่ครบกำหนดจนกว่าจะพ้นกำหนดเวลา หนึ่งปีนับแต่วันดังกล่าว แล้วแต่กรณี แต่ถ้าอายุความหรือระยะเวลานั้นตามกฎหมายมีน้อยกว่าหนึ่ง ปี ก็ให้นับอายุความหรือระยะเวลาที่สั้นกว่าดังกล่าวนี้มาใช้แทนกำหนดเวลาหนึ่งปีดังกล่าว

มาตรา ๑๓ ถ้าลูกหนี้หรือผู้แทนของลูกหนี้เป็นผู้ร้องขอ เมื่อศาลได้รับคำร้องขอแล้ว ให้มีคำสั่งให้ชำระกิจการและทรัพย์สินโดยทันที เว้นแต่ศาลเห็นสมควรจะไต่สวนคำร้องขอของ ลูกหนี้ก่อนก็ได้ ถ้าเห็นว่าลูกหนี้ยื่นคำร้องขอโดยไม่สุจริต ก็ให้ศาลมีคำสั่งยกคำร้องขอ

มาตรา ๑๔ ในกรณีที่เจ้าหนี้เป็นผู้ร้องขอเมื่อศาลสั่งรับคำร้องขอแล้ว ให้ศาลกำหนดวัน นั่งพิจารณาเป็นการด่วน และให้ออกหมายเรียกและส่งสำเนาคำร้องขอไปยังลูกหนี้ให้ทราบก่อนวัน นั่งพิจารณาไม่น้อยกว่าเจ็ดวัน

มาตรา ๑๕ ในการพิจารณาคดีที่เจ้าหนี้เป็นผู้ร้องขอนั้น ถ้าลูกหนี้ได้รับหมายเรียกโดย ชอบแล้วไม่ยื่นคำคัดค้านหรือไม่มาศาลในวันนั่งพิจารณาให้ศาลมีคำสั่งให้ชำระกิจการและ ทรัพย์สินของลูกหนี้ถ้าลูกหนี้มาศาลและยื่นคำคัดค้านแล้ว ให้ศาลพิจารณาเอาความจริง ถ้าได้ความ จริงว่าผู้ร้องขออาจร้องขอได้และศาลอาจมีคำสั่งให้ชำระกิจการและทรัพย์สินได้ให้ศาลมีคำสั่งให้ ชำระกิจการและทรัพย์สินของลูกหนี้ แต่ถ้าไม่ได้ความจริงหรือลูกหนี้นำสืบได้ว่าตนสามารถชำระ หนี้ทั้งหมดให้แก่เจ้าหนี้ทั้งหลายได้ เมื่อหนี้ขึ้นถึงกำหนดชำระ ให้ศาลยกคำร้องขอ

มาตรา ๑๖ คำสั่งชำระกิจการและทรัพย์สิน เริ่มต้นมีผลทันทีนับแต่เวลาที่ศาลมีคำสั่ง

มาตรา ๑๗ เมื่อศาลสั่งให้ชำระกิจการและทรัพย์สินแล้ว ให้ศาลแจ้งเจ้าพนักงานพิทักษ์ ทรัพย์ทราบเพื่อให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ตั้งผู้ชำระกิจการและทรัพย์สินของลูกหนี้ โดยมีหน้าที่ รวบรวมและจัดการจำหน่ายกองทรัพย์สิน ตลอดจนส่งเอกสารงาน ของลูกหนี้ เพื่อจัดการชำระหนี้

มาตรา ๑๘ ผู้ชำระกิจการและทรัพย์สินมีอำนาจเกี่ยวกับกองทรัพย์สินของลูกหนี้ ดังต่อไปนี้

(๑) จัดการและจำหน่ายกองทรัพย์สินของลูกหนี้ หรือกระทำการที่จำเป็น เพื่อให้ กิจการของลูกหนี้ที่ค้างอยู่เสร็จสิ้นไป

(๒) เก็บรวบรวมและรับเงิน หรือทรัพย์สินซึ่งจะตกให้แก่ลูกหนี้ หรือลูกหนี้มีสิทธิ จะได้รับจากผู้อื่น

(๓) ประนีประนอมยอมความหรือฟ้องร้อง หรือต่อสู้คดีใด ๆ เกี่ยวกับกองทรัพย์สินของลูกหนี้

(๔) ทำการอย่างอื่น ๆ ตามแต่จำเป็นเพื่อการชำระกิจการและทรัพย์สิน

มาตรา ๑๕ ไม่ว่าในกรณีใด ๆ เมื่อศาลมีคำสั่งให้ชำระกิจการและทรัพย์สินแล้ว ศาลจะยกคำร้องขอหรือมีคำสั่งให้พิจารณาคดีใหม่อีกไม่ได้

มาตรา ๒๐ เมื่อเห็นเป็นการสมควร ผู้ชำระกิจการและทรัพย์สินอาจเข้าว่าคดีแพ่งทั้งปวงอันเกี่ยวกับทรัพย์สินของลูกหนี้ ซึ่งค้างพิจารณาในขณะที่มีคำสั่งให้ชำระกิจการและทรัพย์สินก็ได้

ส่วนที่ ๔

วิธีการชำระ

มาตรา ๒๑ ในเวลาใด ๆ ก่อนศาลมีคำสั่งให้ชำระกิจการและทรัพย์สิน เมื่อศาลเห็นสมควร หรือเมื่อเจ้าหนี้ผู้ร้องขอยื่นคำขอฝ่ายเดียวโดยทำเป็นคำร้อง ศาลอาจมีคำสั่งให้มีวิธีการชำระดังต่อไปนี้

(๑) กลุ่มครองทรัพย์สินของลูกหนี้

(๒) จำกัดสิทธิของลูกหนี้

วิธีการชำระจะพึงให้โดยสถานใดเพียงใดนั้นให้ศาลวินิจฉัยตามควรแก่พฤติการณ์แห่งคดีก่อนหรือในเวลาที่วิธีการชำระมีผลบังคับเมื่อศาลเห็นสมควรหรือ เมื่อลูกหนี้มีคำขอ ศาลจะให้เจ้าหนี้ผู้ร้องขอให้ประกันค่าเสียหายของลูกหนี้ตามจำนวนที่เห็นสมควรก็ได้ ถ้าเจ้าหนี้ผู้ร้องขอไม่ให้ประกันภายในกำหนด ศาลมีอำนาจยกเลิกวิธีการชำระใด ๆ เสียก็ได้

วิธีการชำระเป็นอันสิ้นสุดไปโดยทันทีเมื่อศาลมีคำสั่งยกคำร้องขอ จำหน่ายคดี หรือให้ชำระกิจการและทรัพย์สิน เว้นแต่ในกรณีที่ศาลมีคำสั่งยกคำร้องขอ ผู้ร้องขออาจยื่นคำขอฝ่ายเดียวต่อศาลชั้นต้นแสดงว่าตนประสงค์จะอุทธรณ์หรือฎีกาคำสั่งนั้นและมีเหตุอันสมควรที่ศาลจะมีคำสั่งให้วิธีการชำระยังคงมีผลใช้บังคับต่อไป ศาลชั้นต้นอาจมีคำสั่งให้วิธีการชำระนั้นยังคงมีผลใช้บังคับต่อไปก็ได้ ในกรณีเช่นว่านี้ให้วิธีการชำระยังคงมีผลใช้บังคับต่อไปจนกว่าจะครบกำหนดยื่นอุทธรณ์หรือฎีกา หรือศาลมีคำสั่งถึงที่สุดไม่รับอุทธรณ์หรือฎีกา แล้วแต่กรณี เมื่อมีการอุทธรณ์หรือฎีกาแล้ว คำสั่งของศาลชั้นต้นให้มีผลใช้บังคับต่อไปจนกว่าศาลอุทธรณ์หรือศาลฎีกาจะมีคำสั่งเป็นอย่างอื่น

มาตรา ๒๒ ในการคุ้มครองทรัพย์สินของลูกหนี้ถ้าศาลเห็นว่ากรณีมีความจำเป็นเพื่อป้องกันการเปลืองไปเปล่า การบุบสลาย การชักย้าย หรือการจำหน่ายซึ่งทรัพย์สินของลูกหนี้ศาลอาจมีคำสั่งอย่างใด ๆ ดังต่อไปนี้

(๑) ให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ เข้าไปในเคหสถาน ที่ทำการของลูกหนี้ หรือสถานที่ที่ลูกหนี้ครอบครอง ระหว่างเวลาพระอาทิตย์ขึ้นจนถึงพระอาทิตย์ตกเพื่อตรวจสอบทรัพย์สิน คงตรา สมุดบัญชี เอกสาร หรือข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ของลูกหนี้และให้มีอำนาจสอบสวนลูกหนี้ หรือออกหมายเรียกลูกหนี้มาสอบสวนได้

(๒) ให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ยึดหรืออายัดทรัพย์สินของลูกหนี้ ทั้งหมดหรือบางส่วนไว้ก่อนมีคำสั่งให้ชำระกิจการและทรัพย์สิน โดยให้นำบทบัญญัติในภาค ๔ ลักษณะ ๑ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งมาใช้บังคับโดยอนุโลม

(๓) ให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์รักษาทรัพย์สินชั่วคราว และมีอำนาจดำเนินการและทรัพย์สินแทนลูกหนี้ทั้งหมดหรือบางส่วน ภายใต้ขอบเขตและเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในคำสั่งนั้น ในการนี้ เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์จะจ้างบุคคลอื่นเข้าช่วยตามที่เห็นจำเป็น โดยคิดค่าใช้จ่ายจากทรัพย์สินของลูกหนี้ก็ได้ เมื่อได้ว่าจ้างบุคคลอื่นเช่นนั้นแล้วให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ รายงานให้ศาลทราบโดยทันที ทั้งนี้ หลักเกณฑ์การจ้างบุคคลเข้าช่วยเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

เมื่อศาลมีคำสั่งคุ้มครองตาม (๑) ให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์แจ้งให้ลูกหนี้ทราบ และให้ลูกหนี้ส่งมอบ ทรัพย์สิน คงตรา สมุดบัญชี เอกสาร และข้อมูล อิเล็กทรอนิกส์อันเกี่ยวกับกิจการและทรัพย์สินของตนซึ่งอยู่ในความครอบครองให้แก่เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์โดยไม่ชักช้า

เมื่อคำสั่งคุ้มครองทรัพย์สินของลูกหนี้สิ้นสุดลง ให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์จัดทำบัญชี แสดงรายการ ทรัพย์สินที่อยู่ในความครอบครองของตน รวมทั้งค่าใช้จ่าย หนี้สิน และภาระผูกพันต่าง ๆ อันเกิดขึ้นเพราะการเข้าคุ้มครองทรัพย์สินนั้น พร้อมทั้งส่งมอบทรัพย์สินนั้นให้แก่ลูกหนี้ หรือผู้ชำระกิจการและทรัพย์สินของลูกหนี้แล้วแต่กรณี

มาตรา ๒๓ ในการจำกัดสิทธิของลูกหนี้ ถ้ามีเหตุอันควรเชื่อได้ว่าลูกหนี้ใดกระทำการอย่างหนึ่งอย่างใดดังต่อไปนี้

ก. ออกไปหรือกำลังจะออกไปนอกเขตศาลหรือได้ออกไปก่อนแล้ว และคงอยู่นอกเขตศาลโดยเจตนาที่จะป้องกันหรือประวิงมิให้เจ้าหนี้ได้รับการชำระหนี้

ข. ปกปิด ซุกซ่อน โอน ขาย จำหน่าย หรือชักย้ายทรัพย์สิน คงตรา สมุดบัญชี เอกสาร หรือข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ซึ่งจะเป็นประโยชน์แก่เจ้าหนี้ทั้งหลายในการดำเนินคดีตามพระราชบัญญัตินี้ให้พ้นอำนาจศาลหรือกำลังจะกระทำการดังกล่าว

ค. กระทำหรือกำลังจะกระทำการฉ้อโกงเจ้าหนี้ หรือกระทำ หรือกำลังจะกระทำ ความผิดอย่างหนึ่งอย่างใด ซึ่งมีโทษตามพระราชบัญญัตินี้

ศาลมีอำนาจสั่งอย่างหนึ่งอย่างใดต่อไปนี้

(๑) ห้ามมิให้ลูกหนี้ออกไปนอกราชอาณาจักร เว้นแต่ศาลจะอนุญาต

(๒) ให้ลูกหนี้ให้ประกันจนพอใจศาลว่า ลูกหนี้จะไม่หลบหนีไปนอกอำนาจศาล และจะมาศาลทุกคราวที่ศาลสั่ง ถ้าลูกหนี้ไม่ให้ประกัน ศาลมีอำนาจสั่งขังลูกหนี้ได้ แต่ทั้งนี้ให้ขังได้ ไม่เกินหกเดือน

(๓) ออกหมายจับลูกหนี้มาขังไว้จนกว่าศาลจะมีคำสั่งให้ชำระกิจการและทรัพย์สิน หรือจนกว่าศาลจะยกคำร้อง หรือจนกว่าลูกหนี้จะให้ประกันจนพอใจศาล

มาตรา ๒๔ ถ้าวิธีการชั่วคราวอย่างใด มีเหตุอันสมควรจะเปลี่ยนแปลงแก้ไขโดยศาล เห็นเองก็ดีหรือลูกหนี้ได้มีคำขอขึ้นมาก็ดี ศาลมีอำนาจถอนคำสั่งนั้นหรือมีคำสั่งอย่างอื่นตามที่ เห็นสมควรได้

มาตรา ๒๕ ถ้าปรากฏในภายหลังว่าเจ้าหนี้ผู้ร้องขอเกลี้ยให้ศาลใช้อำนาจจัดให้มี วิธีการชั่วคราวอย่างใด ๆ เมื่อลูกหนี้มีคำขอโดยทำเป็นคำร้องศาลมีอำนาจสั่งให้เจ้าหนี้ชดใช้ ค่าเสียหายตามจำนวนที่เห็นสมควรให้ลูกหนี้ ในกรณี เช่นนี้ ถ้าเจ้าหนี้ไม่ปฏิบัติตามคำสั่งศาลศาลมี อำนาจบังคับเจ้าหนี้ที่นั่นเสมือนหนึ่งว่าเป็นลูกหนี้ตามคำพิพากษา

ส่วนที่ ๕

การประกาศคำสั่ง

มาตรา ๒๖ เมื่อศาลมีคำสั่งรับคำร้องขอยกคำร้องขอ ให้ศาลประกาศคำสั่งเช่นนั้นใน หนังสือพิมพ์รายวันที่แพร่หลายอย่างน้อยหนึ่งฉบับ ในกรณีที่ผู้ร้องขอทั้งคำร้องขอ หรือขาดนัด พิจารณา หรือศาลอนุญาตให้ถอนคำร้องขอก่อนที่ศาลจะสั่งจำหน่ายคดีให้โฆษณาในหนังสือพิมพ์ รายวันที่แพร่หลายอย่างน้อยหนึ่งฉบับ เพื่อให้เจ้าหนี้ทั้งหลาย และลูกหนี้ทราบล่วงหน้าไม่น้อยกว่า เจ็ดวัน

มาตรา ๒๗ เมื่อศาลมีคำสั่งให้ชำระกิจการและทรัพย์สินยกเลิกการชำระกิจการและ ทรัพย์สิน หรือปลดหรือเพิกถอนคำสั่งปลดลูกหนี้จากการชำระทรัพย์สินและบัญชีแล้ว ให้ศาลแจ้ง เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ทราบเพื่อโฆษณาคำสั่งเช่นนั้นในราชกิจจานุเบกษาและในหนังสือพิมพ์ รายวันที่แพร่หลายอย่างน้อยหนึ่งฉบับ

คำโยชนานั้นให้แสดงวันที่ศาลมีคำสั่ง ชื่อ ตำบลที่อยู่ และอาชีพของลูกหนี้ และถ้าเป็นคำสั่งชำระกิจการและทรัพย์สิน ให้แจ้งชื่อผู้ชำระกิจการ และทรัพย์สิน และกำหนดเวลาและสถานที่ให้เจ้าหนี้ทั้งหลายเสนอคำขอรับชำระหนี้ต่อผู้ชำระกิจการและทรัพย์สิน และถ้าเป็นคำสั่งเพิกถอนคำสั่งปลดจากชำระกิจการและทรัพย์สินจะต้องกำหนดเวลาให้เจ้าหนี้ทั้งหลายเสนอคำขอรับชำระหนี้ที่ลูกหนี้ได้กระทำขึ้นภายหลังที่ศาลที่ศาลมีคำสั่งปลดจากการชำระกิจการและทรัพย์สินก่อนที่ศาลมีคำสั่งให้เพิกถอนนั้นด้วย

มาตรา ๒๘ เมื่อศาลมีคำพิพากษาให้ลูกหนี้ล้มละลายหรือมีคำสั่งปลดลูกหนี้จากล้มละลายให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์โยชนาคำพิพากษาหรือคำสั่งในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๒๙ ในกรณีที่มีคำสั่งตั้งผู้ชำระกิจการและทรัพย์สินคนใหม่แทนผู้ชำระกิจการและทรัพย์สินคนเดิมให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ประกาศคำสั่งตามวิธีการที่กำหนดไว้ในมาตรา ๒๗ และแจ้งคำสั่งนั้นไปยังผู้ชำระกิจการและทรัพย์สินคนใหม่ด้วย

ส่วนที่ ๖

ผลของคำสั่งเริ่มต้นกระบวนการล้มละลาย

มาตรา ๓๐ กองทรัพย์สินได้แก่

(๑) ทรัพย์สินทั้งหลายรวมตลอดจนสิทธิเรียกร้องอันเกี่ยวกับทรัพย์สินที่ลูกหนี้มีอยู่ในวันที่ศาลมีคำสั่งให้ชำระกิจการและทรัพย์สิน

(๒) ทรัพย์สินซึ่งลูกหนี้ได้มานับแต่วันที่ศาลมีคำสั่งให้ชำระกิจการและทรัพย์สินจนถึงวันที่ศาลมีคำสั่งให้สิ้นสุดการชำระกิจการและทรัพย์สิน

มาตรา ๓๑ ถ้าลูกหนี้เป็นบุคคลธรรมดา ทรัพย์สินที่ลูกหนี้มีอยู่ในวันที่ศาลมีคำสั่งให้ชำระกิจการและทรัพย์สินมิให้รวมถึง

(๑) เครื่องใช้ส่วนตัว อันจำเป็นแก่การดำรงชีพซึ่งลูกหนี้รวมทั้งคู่สมรสและบุตรผู้เยาว์ของลูกหนี้จำเป็นต้องใช้ตามสมควรแก่ฐานะรูป

(๒) สัตว์ พันธุ์พืช เครื่องมือ ยานพาหนะ และสิ่งของ สำหรับใช้ในการประกอบอาชีพของลูกหนี้รวมกันไม่เกินหนึ่งแสนบาทหรือตามจำนวนที่กำหนดในกฎกระทรวง

(๓) ที่อยู่อาศัยของลูกหนี้ราคาไม่เกินสามแสนบาทหรือราคาที่กำหนดในกฎกระทรวง ในกรณีทรัพย์สินที่ได้รับยกเว้นตาม (๒) และ (๓) มีราคาเกินกว่าที่กฎหมายกำหนดให้ผู้ชำระกิจการและทรัพย์สินขายทรัพย์สินดังกล่าวและให้คืนเงินตามจำนวนที่กฎหมายกำหนดให้แก่ลูกหนี้

ทรัพย์สินที่ได้รับยกเว้นตาม (๑) ย่อมไม่กระทบถึงบุริมสิทธิหรือสิทธิอื่น ๆ ซึ่งบุคคลภายนอกอาจร้องขอให้บังคับเหนือทรัพย์สินอื่นได้ตามกฎหมาย

มาตรา ๓๒ เมื่อศาลมีคำสั่งให้ชำระกิจการและทรัพย์สินลูกหนี้ต้องส่งมอบทรัพย์สิน ควบตรา สมุดบัญชี ข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ และเอกสารอันเกี่ยวกับกองทรัพย์สินและกิจการซึ่งอยู่ในความครอบครองของลูกหนี้ให้แก่ผู้ชำระกิจการและทรัพย์สิน

มาตรา ๓๓ เมื่อศาลมีคำสั่งให้ชำระกิจการและทรัพย์สินลูกหนี้ต้องยื่นบัญชีทรัพย์สินของลูกหนี้พร้อมคำชี้แจงไม่ว่าทรัพย์สินจะอยู่ในความครอบครองของบุคคลใดก็ตามต่อผู้ชำระกิจการและทรัพย์สินตามแบบพิมพ์ภายในเจ็ดวัน นับแต่วันที่ชำระกิจการและทรัพย์สิน

เมื่อมีพฤติการณ์พิเศษผู้ชำระกิจการและทรัพย์สินอาจขยายระยะเวลาตามวรรคหนึ่งให้ได้ตามสมควรถ้าลูกหนี้ไม่อยู่หรือไม่สามารถทำคำชี้แจงตามวรรคหนึ่งได้ให้ผู้ชำระกิจการและทรัพย์สินเป็นผู้ทำแทนและช่วยลูกหนี้ทำคำชี้แจงแล้วแต่กรณีและเพื่อการนี้ให้มีอำนาจจ้างบุคคลอื่นเข้าช่วยตามที่เห็นจำเป็นโดยคิดหักค่าใช้จ่ายจากกองทรัพย์สินของลูกหนี้

มาตรา ๓๔ แบบพิมพ์เกี่ยวกับทรัพย์สินให้เป็นไปตามระเบียบรัฐมนตรีกำหนดโดยต้องมีรายการต่อไปนี้ด้วย

- (๑) กิจการของลูกหนี้
- (๒) สิ้นทรัพย์สินสิ้นและภาระผูกพันต่าง ๆ ที่ลูกหนี้มีต่อบุคคลภายนอก
- (๓) ทรัพย์สินที่ได้ให้เป็นประกันแก่เจ้าหนี้และวันที่ได้ให้ทรัพย์สินนั้นเป็นประกัน
- (๔) ทรัพย์สินของคู่สมรสและบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะตลอดจนทรัพย์สินของบุคคลอื่นที่อยู่ในความยึดถือของลูกหนี้ หรือที่ลูกหนี้เป็นเจ้าของร่วมอยู่ด้วย
- (๕) การเป็นผู้ถือหุ้นในบริษัทหรือนิติบุคคล หรือเป็นหุ้นส่วนในห้างหุ้นส่วน
- (๖) ชื่อ อาชีพ และที่อยู่โดยละเอียดของเจ้าหนี้ทั้งหลาย
- (๗) ชื่อ อาชีพ และที่อยู่โดยละเอียดของผู้เป็นลูกหนี้ของลูกหนี้
- (๘) รายละเอียดแห่งทรัพย์สินที่จะตกแก่ลูกหนี้ในภายหน้า
- (๙) รายละเอียดแห่งการโอนทรัพย์สินหรือการกระทำใด ๆ เกี่ยวกับทรัพย์สินของลูกหนี้ซึ่งมีมูลค่าไม่ต่ำกว่าห้าหมื่นบาทที่ลูกหนี้ได้กระทำให้ขึ้นภายในหนึ่งปีก่อนมีการขอให้ชำระกิจการและทรัพย์สิน

(๑๐) ข้อมูลอื่นที่ลูกหนี้หรือผู้ชำระกิจการและทรัพย์สิน เห็นสมควรชี้แจงเพิ่มเติม คำชี้แจงเกี่ยวกับกิจการและทรัพย์สินของลูกหนี้ให้สันนิษฐานไว้ก่อนว่าเป็นหลักฐานที่ถูกต้องและใช้ชั้นลูกหนี้ได้

มาตรา ๓๕ เมื่อศาลมีคำสั่งให้ชำระกิจการและทรัพย์สินแล้ว ให้เจ้าพนักงานบังคับคดี หรือเจ้าหนี้ส่งมอบทรัพย์สินของลูกหนี้ที่อยู่ในความยึดถือของตนแก่ผู้ชำระกิจการและทรัพย์สินในกรณีเช่นว่านี้มีให้เจ้าพนักงานบังคับคดีเรียกเก็บค่าธรรมเนียมเจ้าพนักงานบังคับคดีตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง

มาตรา ๓๖ บุคคลที่มีทรัพย์สินของลูกหนี้ไว้ในความครอบครองจะต้องส่งมอบทรัพย์สินให้แก่ผู้ชำระกิจการและทรัพย์สินโดยพลันบุคคลที่มีหน้าที่ต้องชำระเงินให้แก่ลูกหนี้จะต้องชำระเงินให้แก่ผู้ชำระกิจการและทรัพย์สินตามแจ้งความเป็นหนังสือภายในระยะเวลาที่กำหนดไว้ในหนังสือแจ้งความนั้น

มาตรา ๓๗ กองทรัพย์สินของลูกหนี้ มีเงินเดือน บำนาญ บำเหน็จ เบี้ยหวัด หรือเงินในทำนองเดียวกันรวมทั้งรายได้ที่ลูกหนี้ได้มาภายหลังลูกหนี้จะต้องนำส่งเงินเช่นว่านี้โดยเร็วและผู้ชำระกิจการและทรัพย์สินมีสิทธิรับเงินดังกล่าวแทนลูกหนี้ในกรณีเช่นว่านี้ผู้ชำระกิจการและทรัพย์สินต้องจ่ายเงินค่าเลี้ยงชีพของลูกหนี้และครอบครัวตามความจำเป็นและสมควรแก่ฐานะอุป

ส่วนที่ ๗

การไต่สวนลูกหนี้โดยเปิดเผย

มาตรา ๓๘ เมื่อศาลมีคำสั่งให้ชำระกิจการและทรัพย์สินของลูกหนี้แล้วให้ศาลจัดให้มีการไต่สวนลูกหนี้โดยเปิดเผยเป็นการด่วน เว้นแต่ศาลเห็นว่าไม่มีความจำเป็นต้องไต่สวน

การไต่สวนลูกหนี้ให้กระทำการเป็นการด่วนเพื่อทราบกิจการและทรัพย์สินของลูกหนี้และในเรื่องดังต่อไปนี้

(๑) พฤติการณ์ในการชำระหนี้ของลูกหนี้โดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย

(๒) การจำหน่ายจ่ายโอนหรือก่อให้เกิดภาระในทรัพย์สินของลูกหนี้ ที่อาจมีพฤติการณ์ตาม มาตรา ๔๑ มาตรา ๔๒ มาตรา ๔๓ หรือให้แก่บุคคลภายในโดยไม่มีค่าตอบแทนตามสมควร หรือพฤติการณ์ผิดปกติใด ๆ

(๓) การให้บุคคลอื่นกู้ยืมเงินโดยไม่สมควรหรือโดยไม่มีมูล หรือให้กู้ยืมโดยแรงเห็นว่าจะเรียกคืนไม่ได้

(๔) การก่อหนี้โดยรู้ยู่่าไม่มีทางชำระหรือยอมเป็นหนี้ที่ตนไม่สมควรต้องชำระ

(๕) พฤติการณ์การจ่ายเงินของลูกหนี้หรือการบริหารกิจการของลูกหนี้ที่ไม่เหมาะสมเป็นการเสียโชคหรืออาจเป็นเหตุให้มีการชำระกิจการและทรัพย์สินของลูกหนี้ เช่น การจ้างลูกจ้าง

ที่มีค่าจ้างสูงเกินสมควร การบริจาคเงินเกินสมควร การไม่ใช้สิทธิเรียกร้องโดยไม่มีเหตุสมควร การขึ้นบริหารกิจการทั้งที่มีแต่ขาดทุน

ให้ศาลส่งประกาศแจ้งความกำหนดวันเวลาที่ศาลนัดไต่สวนโดยเปิดเผยให้ผู้ชำระกิจการและทรัพย์สินเพื่อแจ้งให้ลูกหนี้และเจ้าหนี้ทราบล่วงหน้าไม่น้อยกว่าเจ็ดวัน และให้โฆษณาในหนังสือพิมพ์รายวันที่แพร่หลายอย่างน้อยหนึ่งฉบับ

มาตรา ๓๕ ในการไต่สวนโดยเปิดเผย ลูกหนี้ต้องสาบานตัวและตอบคำถามเกี่ยวกับเรื่องที่เกี่ยวข้องไว้ในมาตรา ๓๔ วรรคสอง ซึ่งศาลได้อนุญาตให้ผู้ชำระกิจการและทรัพย์สินเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ และเจ้าหนี้ซึ่งได้ขอรับชำระหนี้ไว้แล้วหรือผู้ได้รับมอบอำนาจจากเจ้าหนี้ถาม หรือศาลจะถามเอง ตามที่เห็นสมควรและให้ศาลบันทึกถ้อยคำของลูกหนี้แล้วให้ลูกหนี้ลงลายมือชื่อไว้บันทึกถ้อยคำของลูกหนี้ให้ใช้เป็นพยานหลักฐานยืนยันแก่ลูกหนี้ได้ในการนี้ลูกหนี้จะให้ทนายความเข้าทำการแทนไม่ได้

เมื่อศาลได้ไต่สวนลูกหนี้ได้ความเพียงพอแล้วให้ศาลมีคำสั่งปิดการไต่สวนและส่งสำเนาทะเบียนถ้อยคำของลูกหนี้ให้ผู้ชำระกิจการและทรัพย์สินหนึ่งฉบับคำสั่งนี้ไม่ตัดอำนาจศาลที่จะสั่งให้ไต่สวนลูกหนี้เพิ่มเติมอีกเมื่อมีเหตุสมควร

มาตรา ๔๐ เมื่อปรากฏว่าลูกหนี้เป็นคนวิกลจริต หรือจิตฟั่นเฟือน ไม่สมประกอบ หรือกายพิการหรือเหตุอื่นใด ซึ่งศาลเห็นว่าไม่สามารถจะให้ศาลไต่สวนโดยเปิดเผยได้ ศาลมีอำนาจสั่งงดการไต่สวนโดยเปิดเผยหรือจะสั่งให้มีการไต่สวนโดยวิธีอื่นใด ณ ที่ใด ตามที่เห็นสมควรก็ได้

ส่วนที่ ๘

ผลเกี่ยวกับกิจการที่ได้ทำไปแล้ว

มาตรา ๔๑ การขอให้ศาลเพิกถอนการฉ้อฉลตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์นั้นให้ผู้ชำระกิจการและทรัพย์สินขอได้โดยทำเป็นคำร้อง

ถ้านิติกรรมที่ขอเพิกถอนฉ้อฉลตามวรรคหนึ่ง เป็นการทำให้โดยเสนาหา หรือเป็นการที่ลูกหนี้ได้รับค่าตอบแทนน้อยเกินสมควรให้สันนิษฐานไว้ก่อนว่าการกระทำที่ลูกหนี้และผู้ได้ลากออก แต่การนั้นรู้ยั่วว่าเป็นทางให้เจ้าหนี้ต้องเสียเปรียบ

การเพิกถอนการฉ้อฉลตามมาตรานี้ให้กระทำในระยะเวลาหนึ่งปีนับแต่วันที่ผู้ชำระกิจการและทรัพย์สินรู้ถึงการกระทำเช่นนั้น หรือภายในระยะเวลาสิบปี นับแต่วันทำนิติกรรมนั้น

มาตรา ๔๒ การโอนทรัพย์สินหรือการกระทำใด ๆ เกี่ยวกับทรัพย์สินของลูกหนี้ซึ่งลูกหนี้ได้กระทำหรือยินยอมให้กระทำในระหว่างระยะเวลาสามปีก่อนมีการขอให้ชำระกิจการ

และทรัพย์สินและภายหลังนั้นโดยมีเจตนาที่จะปกปิด ชุกซ่อน ยักยอก ประวิง การชำระหนี้หรือมิให้เจ้าหนี้ได้รับชำระหนี้ ถ้าผู้ชำระกิจการและทรัพย์สินมีคำขอโดยทำเป็นคำร้องศาลมีอำนาจสั่งเพิกถอนการโอนหรือการกระทำนั้นได้ เว้นแต่ ผู้รับโอนหรือผู้รับประโยชน์จะแสดงให้เป็นที่น่าพอใจแก่ศาลว่าการโอนหรือการกระทำนั้นได้กระทำโดยสุจริตและมีค่าตอบแทน

มาตรา ๔๓ การโอนทรัพย์สินหรือการกระทำใด ๆ ซึ่งลูกหนี้ได้กระทำหรือยินยอมให้กระทำในระหว่างระยะเวลาสามเดือนก่อนมีคำร้องขอให้ให้ชำระกิจการและทรัพย์สินและภายหลังนั้น โดยมุ่งหมายให้เจ้าหนี้คนหนึ่งคนใดได้เปรียบแก่เจ้าหนี้อื่นถ้าผู้ชำระกิจการและทรัพย์สินมีคำขอโดยทำเป็นคำร้องศาลมีอำนาจสั่งเพิกถอนการโอนหรือการกระทำเช่นนั้นได้ ถ้าเจ้าหนี้ผู้ใดเปรียบเป็นบุคคลภายในของลูกหนี้ศาลมีอำนาจสั่งเพิกถอนการโอนหรือการกระทำตามวรรคหนึ่งที่ได้กระทำขึ้นในระหว่างระยะเวลาหนึ่งปีก่อนมีคำร้องขอให้ให้ชำระกิจการและทรัพย์สินและภายหลังนั้นความในมาตรานี้มิให้ใช้บังคับแก่การชำระหนี้หรือการหักกลบลบหนี้ตามสัญญาทางการเงิน

มาตรา ๔๔ บทบัญญัติในมาตรา ๔๓ ไม่กระทบถึงสิทธิของบุคคลภายนอกอันได้มาโดยสุจริตและมีค่าตอบแทนก่อนมีคำร้องขอให้ชำระกิจการและทรัพย์สิน

ส่วนที่ ๕

การรวบรวมและเพิ่มพูนทรัพย์สิน

มาตรา ๔๕ เมื่อผู้ชำระกิจการและทรัพย์สินมีคำขอศาลมีอำนาจบังคับให้บุคคลที่รับว่าเป็นหนี้ลูกหนี้ หรือรับว่ามีทรัพย์สินของลูกหนี้อยู่ในครอบครอง ชำระเงินหรือส่งมอบทรัพย์สินแก่ผู้ชำระกิจการและทรัพย์สินภายในกำหนดเวลาตามที่ศาลเห็นสมควรแต่ไม่เกินหนึ่งเดือน ถ้าไม่ปฏิบัติตามคำบังคับผู้ชำระกิจการและทรัพย์สินอาจมีคำขอให้ศาลออกหมายบังคับคดีโดยให้ถือว่าบุคคลนั้นเป็นลูกหนี้ตามคำพิพากษา

มาตรา ๔๖ เมื่อปรากฏว่าลูกหนี้มีสิทธิเรียกร้องให้บุคคลหนึ่งบุคคลใดชำระเงินหรือส่งมอบทรัพย์สินแก่ลูกหนี้ให้ผู้ชำระกิจการและทรัพย์สินแจ้งความเป็นหนังสือไปยังบุคคลนั้นให้ชำระเงินหรือส่งมอบทรัพย์สินตามจำนวนที่ได้แจ้งไปและให้แจ้งไปด้วยว่าถ้าจะปฏิเสธให้แสดงเหตุผลประกอบข้อปฏิเสธเป็นหนังสือมายังผู้ชำระกิจการและทรัพย์สินภายในกำหนดเวลาสิบวัน นับแต่วันได้รับแจ้งความมิฉะนั้นจะถือว่าเป็นหนี้กองทรัพย์สินของลูกหนี้อยู่ตามจำนวนที่แจ้งไปเป็นการเด็ดขาด

ถ้าบุคคลที่ได้รับแจ้งความนั้นปฏิเสธหนี้ต่อผู้ชำระกิจการและทรัพย์สินภายในกำหนดเวลาตามวรรคหนึ่งให้ผู้ชำระกิจการและทรัพย์สินสอบสวนเมื่อเห็นว่าบุคคลนั้นไม่ได้เป็นหนี้ให้จำหน่ายชื่อจากบัญชีลูกหนี้และแจ้งให้บุคคลนั้นทราบถ้าเห็นว่าบุคคลนั้นมีหนี้เท่าใดให้แจ้งจำนวนเป็นหนังสือยื่นขึ้นไปยังบุคคลที่จะต้องรับผิดชอบนั้นและให้แจ้งไปด้วยว่าถ้าจะคัดค้านประการใดให้ร้องคัดค้านต่อศาลภายในกำหนดสิบสี่วันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งความยืนยัน

ถ้าบุคคลที่ได้รับแจ้งความยืนยันคัดค้านต่อศาลโดยทำเป็นทำร้องภายในกำหนดเวลาตามวรรคหนึ่งให้ศาลพิจารณา ถ้าพอใจว่าเป็นหนี้ให้มีคำบังคับให้บุคคลนั้นชำระหนี้หรือส่งมอบทรัพย์สินแก่ผู้ชำระกิจการและทรัพย์สิน ถ้าเห็นว่าไม่ได้เป็นหนี้ให้มีคำสั่งให้จำหน่ายจากบัญชีลูกหนี้

ถ้าบุคคลที่ได้รับแจ้งความจากผู้ชำระกิจการและทรัพย์สินมิได้ปฏิเสธต่อผู้ชำระกิจการและทรัพย์สินหรือมิได้ร้องคัดค้านต่อศาลตามกำหนดเวลาตามวรรคสองให้ผู้ชำระกิจการและทรัพย์สินอาจมีคำขอต่อศาลให้บังคับให้บุคคลนั้นชำระหนี้ภายในกำหนดเวลาตามที่ศาลเห็นสมควรถ้าบุคคลนั้นไม่ปฏิบัติตามคำบังคับของศาลผู้ชำระกิจการและทรัพย์สินอาจมีคำขอให้ศาลออกหมายบังคับคดีโดยให้ถือว่าบุคคลนั้นเป็นลูกหนี้ตามคำพิพากษา

ในกรณีที่ผู้ถูกทวงหนี้ร้องคัดค้านต่อศาลผู้ชำระกิจการและทรัพย์สินอาจมีคำขอโดยทำเป็นคำร้องต่อศาลให้ตั้งยึดหรืออายัดทรัพย์สินของผู้ร้องคัดค้านไว้ชั่วคราวก่อนมีคำสั่งในเรื่องนี้นั้นได้

มาตรา ๔๗ เมื่อพ้นกำหนดเวลาสามเดือนนับแต่วันที่ศาลมีคำสั่งให้ชำระกิจการและทรัพย์สินถ้าผู้ชำระกิจการและทรัพย์สินไม่ยืนยันที่จะปฏิบัติตามสัญญาใด ๆ ต่อคู่สัญญาอีกฝ่ายให้ถือว่าผู้ชำระกิจการและทรัพย์สินไม่ยอมรับสัญญาที่ยังมิได้ปฏิบัติตามชำระหนี้จนเสร็จสิ้นนั้น

ก่อนครบกำหนดระยะเวลาตามวรรคหนึ่งคู่สัญญาอีกฝ่ายอาจมีหนังสือกำหนดเวลาซึ่งไม่น้อยกว่าสิบสี่วันให้ผู้ชำระกิจการและทรัพย์สินยืนยันที่จะปฏิบัติตามสัญญาตามวรรคหนึ่งก็ได้ถ้าผู้ชำระกิจการและทรัพย์สินไม่ยืนยันภายในกำหนดเวลาดังกล่าวให้ถือว่าผู้ชำระกิจการและทรัพย์สินไม่ยอมรับสัญญานั้น

ในกรณีที่ผู้ชำระกิจการและทรัพย์สินยืนยันที่จะปฏิบัติตามสัญญาต่อไป ให้ถือว่าสัญญานั้นมีผลบังคับต่อคู่สัญญาต่อไป แม้จะมีข้อกำหนดให้เงื่อนไขสิ้นสุดลงหรือสัญญานั้นเป็นอันสิ้นสุดลงเพราะเหตุว่าลูกหนี้ได้เข้าสู่กระบวนการล้มละลายก็ตามบุคคลใดได้รับความเสียหายโดยเหตุที่ผู้ชำระกิจการและทรัพย์สินไม่ยืนยันดังกล่าวมีสิทธิขอรับชำระหนี้สำหรับค่าเสียหายได้

มาตรา ๔๘ ถ้าลูกหนี้ผิดนัดชำระหนี้ในสัญญาใดจนเป็นเหตุให้สัญญานั้นเลิกกันถ้าผู้ชำระกิจการและทรัพย์สินยืนยันที่จะปฏิบัติตามสัญญานั้นต่อไปและได้ชำระหนี้ที่ผิดนัดเต็ม

จำนวนพร้อมดอกเบี้ยยภายในสิบห้าวันนับแต่วันยื่นยัน ให้สัญญานั้นยังคงมีผลบังคับต่อกู้สัญญาต่อไปและให้นำมาตรวจก่อนมาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๔๘ เพื่อประโยชน์ในการจัดการทรัพย์สิน ผู้ชำระกิจการและทรัพย์สินยอมมีอำนาจที่จะโอนสิทธิและหน้าที่ตามนิติกรรมใด ๆ ที่ลูกหนี้ได้กระทำไว้แม้ในนิติกรรมนั้นจะมีข้อห้ามมิให้ลูกหนี้โอนสิทธิและหน้าที่เช่นนั้นก็ตาม

ความในวรรคหนึ่ง ให้ใช้บังคับแก่กรณีการโอนสิทธิเรียกร้องด้วย

ในการโอนสิทธิและหน้าที่ ถ้าคู่กรณีอีกฝ่ายเห็นว่า การโอนอาจก่อให้เกิดความเสียหายแก่การปฏิบัติการชำระหนี้ตามนิติกรรมนั้น คู่กรณีอาจร้องขอต่อเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ภายใน ๓๐ วันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งการโอน เพื่อมีคำสั่งให้ผู้รับโอนวางประกันตามจำนวนและเงื่อนไขที่เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์เห็นสมควรก็ได้ ถ้าผู้รับโอนไม่วางเงินตามจำนวนและเงื่อนไขดังกล่าวให้ถือว่านิติกรรมนั้นสิ้นสุดผลลง

มาตรา ๕๐ กู้สัญญาในสัญญาทางการเงินยอมมีสิทธิและหน้าที่ตามสัญญาทางการเงินนั้นโดยไม่ตกอยู่ภายใต้บังคับมาตรา ๔๗ ถึง มาตรา ๔๙

ส่วนที่ ๑๐

การขอรับชำระหนี้

มาตรา ๕๑ เมื่อศาลสั่งให้ชำระกิจการและทรัพย์สินของลูกหนี้แล้ว เจ้าหนี้จะขอรับชำระหนี้ได้ก็แต่โดยปฏิบัติตามวิธีการที่กล่าวไว้ในพระราชบัญญัตินี้ แม้จะเป็นเจ้าหนี้ผู้ร้องขอเจ้าหนี้ตามคำพิพากษาหรือเจ้าหนี้ที่ได้ฟ้องคดีไว้แล้ว แต่คดียังอยู่ระหว่างพิจารณาก็ตาม

มาตรา ๕๒ เมื่อศาลได้มีคำสั่งให้ชำระกิจการและทรัพย์สินของลูกหนี้แล้วเจ้าหนี้จะได้รับชำระหนี้ก็แต่โดยการยื่นคำขอรับชำระหนี้ต่อผู้ชำระกิจการและทรัพย์สินภายในกำหนดเวลาสองเดือนนับแต่วันโฆษณาคำสั่งให้ชำระกิจการและทรัพย์สิน

ในกรณีมีเหตุจำเป็นอันมิอาจก้ำวล่วงได้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์อาจอนุญาตให้เจ้าหนี้ยื่นคำขอรับชำระหนี้ภายหลังกำหนดเวลาตามวรรคหนึ่งได้แต่ต้องไม่เกินสี่เดือนนับแต่วันโฆษณาคำสั่งให้ชำระกิจการและทรัพย์สิน

เจ้าหนี้มิได้ยื่นคำขอรับชำระหนี้ภายในกำหนดระยะเวลาตามวรรคหนึ่งและวรรคสอง ย่อมมีสิทธิได้รับส่วนแบ่งจากกองทรัพย์สิน เมื่อเจ้าหนี้อื่นได้รับส่วนแบ่งเต็มจำนวนแล้ว

มาตรา ๕๓ บุคคลใดได้รับความเสียหายเพราะการโอนทรัพย์สินหรือการกระทำใด ๆ ถูกเพิกถอนตามมาตรา ๔๓ ก็ดี หรือเพราะผู้ชำระกิจการและทรัพย์สินไม่ยื่นยันตามสัญญาตาม

มาตรา ๔๗ ก็ดี มีสิทธิขอรับชำระหนี้เดิมและค่าเสียหายได้ ภายในกำหนดเวลาตามมาตรา ๕๒ แต่ให้นับจากวันที่อาจใช้สิทธิขอรับชำระหนี้ได้ถ้ามีข้อโต้แย้งเป็นคดีให้นับจากวันที่คดีถึงที่สุด

บุคคลผู้สุจริตและเสียค่าตอบแทนที่ได้รับความเสียหายเพราะการโอนทรัพย์สินหรือการกระทำใด ๆ ถูกเพิกถอนตามมาตรา (๔๑/๔๒) มีสิทธิขอรับชำระหนี้เดิมและค่าเสียหายได้ตามวิธีการในวรรคหนึ่ง

มาตรา ๕๔ ในกรณีมีผู้ชำระกิจการและทรัพย์สินเชื่อว่าคดีที่ค้างพิจารณาอยู่แทนลูกหนี้ ถ้าผู้ชำระกิจการและทรัพย์สินแพ้คดี เจ้าหนี้ตามคำพิพากษามีสิทธิขอรับชำระหนี้ภายในกำหนดเวลาตามมาตรา ๕๒ แต่ให้นับจากวันที่คดีถึงที่สุด

มาตรา ๕๕ เจ้าหนี้อาจขอรับชำระหนี้ได้ถ้ามูลแห่งหนี้ได้เกิดขึ้นก่อนวันที่ศาลมีคำสั่งให้ให้ชำระกิจการและทรัพย์สิน แม้ว่าหนี้ยังไม่ถึงกำหนดชำระหรือมีเงื่อนไขก็ตาม เว้นแต่หนี้ที่เกิดขึ้นโดยฝ่าฝืนข้อห้ามตามกฎหมายหรือศีลธรรมอันดี หรือหนี้ที่จะฟ้องร้องให้บังคับคดีไม่ได้ หรือหนี้ขาดอายุความ

มาตรา ๕๖ เจ้าหนี้มีประกันย่อมมีสิทธิเหนือทรัพย์สินอันเป็นหลักประกันซึ่งลูกหนี้ได้ให้ไว้ก่อนศาลมีคำสั่งให้ชำระกิจการและทรัพย์สิน โดยไม่ต้องขอรับชำระหนี้และต้องยอมให้ผู้ชำระกิจการและทรัพย์สินตรวจดูทรัพย์สินนั้น ในกรณีผู้ชำระกิจการและทรัพย์สินเห็นว่าทรัพย์สินนั้นมีราคาเกินกว่าจำนวนหนี้ของเจ้าหนี้มีประกันนั้น ผู้ชำระกิจการและทรัพย์สินอาจไถ่ถอนหรือนำมาขายทอดตลาดเพื่อประโยชน์แก่การเพิ่มพูนกองทรัพย์สินของลูกหนี้ก็ได้

มาตรา ๕๗ เจ้าหนี้มีประกันอาจขอรับชำระหนี้ในหนี้ส่วนที่ยังขาดอยู่หากเจ้าหนี้บังคับเอาแก่หลักประกันแล้วก็ได้ ทั้งนี้ ผู้ชำระกิจการและทรัพย์สินมีอำนาจปฏิบัติตามมาตรา ๕๖ วรรคสอง

เจ้าหนี้มีประกันอาจสละทรัพย์สินอันเป็นหลักประกันเพื่อประโยชน์แก่เจ้าหนี้ทั้งหลายแล้วขอรับชำระหนี้เต็มจำนวนก็ได้

ถ้าเจ้าหนี้มีประกันขอรับชำระหนี้โดยไม่แจ้งว่าเป็นเจ้าหนี้มีประกัน เจ้าหนี้ันั้นต้องคืนทรัพย์สินอันเป็นหลักประกันแก่ผู้ชำระกิจการและทรัพย์สิน และสิทธิเหนือทรัพย์สินนั้นเป็นอันระงับ เว้นแต่เจ้าหนี้ันั้นจะแสดงต่อศาลได้ว่าการละเว้นนั้นเกิดขึ้นโดยพลั้งเผลอ ในกรณีเช่นนี้ศาลอาจอนุญาตให้แก้ไขข้อความในรายการแห่งคำขอรับชำระหนี้ โดยกำหนดให้คืนส่วนแบ่งหรือกำหนดอย่างอื่นก็ได้

มาตรา ๕๘ ถ้าหนี้ที่ขอรับชำระหนี้ได้กำหนดไว้เป็นเงินตราต่างประเทศให้คิดเป็นเงินตราไทยตามอัตราแลกเปลี่ยนในวันที่ศาลมีคำสั่งให้ชำระกิจการและทรัพย์สิน

มาตรา ๕๕ ถ้าเป็นหนี้ค่าเช่าหรือหนี้อย่างอื่นซึ่งมีกำหนดระยะเวลาให้ชำระและวันที่ศาลมีคำสั่งให้ชำระกิจการและทรัพย์สินไม่ตรงกับวันกำหนดเจ้าหนี้อาจขอรับชำระหนี้ตามส่วนจนถึงวันที่ศาลมีคำสั่งให้ชำระกิจการและทรัพย์สินได้

มาตรา ๖๐ ดอกเบี้ยหรือค่าปวยการอื่นแทนดอกเบี้ยภายหลังวันที่ศาลมีคำสั่งให้ชำระกิจการและทรัพย์สินนั้น ไม่ให้ถือว่าเป็นหนี้ที่จะขอชำระได้

มาตรา ๖๑ ถ้าลูกหนี้ร่วมบางคนถูกศาลสั่งให้ชำระกิจการและทรัพย์สิน ลูกหนี้ร่วมคนอื่นอาจยื่นคำขอรับชำระหนี้สำหรับจำนวนที่ตนอาจใช้สิทธิไต่เบียดในเวลาก่อนหน้าได้ เว้นแต่เจ้าหนี้ได้ใช้สิทธิขอรับชำระหนี้ไว้เต็มจำนวนแล้ว

ในกรณีที่เจ้าหนี้ขอรับชำระหนี้ไว้เต็มจำนวนแล้วถ้าลูกหนี้ร่วมคนใดได้ชำระหนี้แทนลูกหนี้ ให้ถือว่าลูกหนี้ร่วมนั้นเป็นผู้รับช่วงสิทธิของเจ้าหนี้ผู้ขอรับชำระหนี้และให้แจ้งผู้ชำระกิจการและทรัพย์สินทราบโดยเร็วบทบัญญัติในวรรคหนึ่ง และวรรคสองให้ใช้บังคับแก่ผู้ค้าประกันผู้ค้าประกันรวม หรือบุคคลที่อยู่ในลักษณะเดียวกันนี้โดยอนุโลม

มาตรา ๖๒ เจ้าหนี้อาจขอหักกลบลบหนี้ในหนี้ที่ตนเป็นหนี้ลูกหนี้ในเวลาที่มิมีคำสั่งให้ชำระกิจการและทรัพย์สินได้ ถึงแม้ว่ามูลแห่งหนี้ทั้งสองฝ่ายจะไม่มีวัตถุเป็นอย่างเดียวกันก็ดี หรืออยู่ในเงื่อนไขหรือเงื่อนไขเวลาที่ดี เว้นแต่เจ้าหนี้ได้สิทธิเรียกร้องต่อลูกหนี้ภายหลังที่มีคำสั่งชำระกิจการและทรัพย์สินแล้ว

การขอหักกลบลบหนี้ซึ่งมิใช่การหักกลบลบหนี้ตามสัญญาทางการเงิน ให้กระทำได้เมื่อปรากฏว่า

(๑) เจ้าหนี้ได้ยื่นคำขอรับชำระหนี้ตามวิธีการที่กล่าวไว้ในพระราชบัญญัตินี้ และได้แจ้งว่าจะใช้สิทธิในการหักกลบลบหนี้ดังกล่าว และ

(๒) สิทธิเรียกร้องของเจ้าหนี้มิได้อยู่ภายใต้บังคับแห่งการเพิกถอนการได้เปรียบเมื่อหักกลบลบหนี้เสร็จสิ้นแล้ว ให้เจ้าหนี้แจ้งให้ศาลและผู้ชำระกิจการและทรัพย์สินทราบโดยเร็วการหักกลบลบหนี้ตามวรรคสอง ให้กระทำได้ภายในระยะเวลาสิบวันนับแต่วันที่มิมีคำสั่งอนุญาตให้เจ้าหนี้ได้รับชำระหนี้

มาตรา ๖๓ เมื่อบุคคลซึ่งมีสิทธิขอชำระหนี้สำหรับหนี้ที่อยู่ในเงื่อนไขบังคับก่อนขอหักกลบลบหนี้บุคคลนั้นจะต้องให้ประกันสำหรับจำนวนที่ขอหักกลบลบหนี้

มาตรา ๖๔ เจ้าหนี้หรือลูกหนี้อาจขอตรวจและโต้แย้งคำขอรับชำระหนี้ต่อผู้ชำระกิจการและทรัพย์สินได้แต่ต้องกระทำภายในกำหนดสิบวันนับแต่วันที่พ้นกำหนดเวลายื่นคำขอรับชำระหนี้

คำโต้แย้งใดที่ยื่นเกินกำหนดเวลาตามวรรคหนึ่งผู้ชำระกิจการและทรัพย์สินอาจนำคำโต้แย้งนั้นมาประกอบการตรวจสอบได้

ในกรณีที่รัฐมนตรีเห็นสมควรจะออกระเบียบเพื่อกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการในการขอตรวจและโต้แย้งคำขอรับชำระหนี้ก็ได้

มาตรา ๖๕ คำขอรับชำระหนี้ของเจ้าหนี้รายใดเจ้าหนี้อื่นหรือลูกหนี้ไม่ได้แย้ง ผู้ชำระกิจการและทรัพย์สินมีอำนาจสั่งอนุญาตให้รับชำระหนี้ได้ เว้นแต่หนี้นั้นไม่อาจขอรับชำระได้ตามมาตรา ๕๕ หรือมีเหตุอันสมควรเป็นอย่างอื่น

ถ้าเจ้าหนี้อื่นหรือลูกหนี้ไม่ได้แย้งคำขอรับชำระหนี้ของเจ้าหนี้มีประกัน ให้ผู้ชำระกิจการและทรัพย์สินสั่งอนุญาตให้เจ้าหนี้มีประกันได้รับชำระหนี้เต็มจำนวน

มาตรา ๖๖ คำขอรับชำระหนี้รายใดถ้ามีผู้โต้แย้งให้ผู้ชำระกิจการและทรัพย์สินตรวจสอบแล้วมีคำสั่งอย่างใดดังต่อไปนี้

- (๑) ให้ยกคำขอรับชำระหนี้
- (๒) อนุญาตให้ได้รับชำระหนี้เต็มจำนวน
- (๓) อนุญาตให้ได้รับชำระหนี้บางส่วน

การคัดค้านคำสั่งของผู้ชำระกิจการและทรัพย์สินตามวรรคหนึ่งผู้มีส่วนได้เสียอาจยื่นคำร้องคัดค้านต่อศาลภายในกำหนดเวลาสิบสี่วันนับแต่วันที่ทราบคำสั่งของผู้ชำระกิจการและทรัพย์สิน

มาตรา ๖๗ ในการพิจารณาคำขอรับชำระหนี้ผู้ชำระกิจการและทรัพย์สินอาจขอให้ศาลออกหมายเรียกเจ้าหนี้ ลูกหนี้ หรือบุคคลใดมาให้ถ้อยคำหรือให้ส่งเอกสารในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับหนี้สินก็ได้

ในกรณีที่บุคคลที่ได้รับหมายเรียกไม่ปฏิบัติตามหมายเรียก ผู้ชำระกิจการและทรัพย์สินอาจขอให้ศาลออกหมายจับได้

มาตรา ๖๘ คำขอรับชำระหนี้ของเจ้าหนี้ซึ่งได้สั่งอนุญาตแล้วนั้น ถ้าต่อมาปรากฏว่าผู้ชำระกิจการและทรัพย์สินได้สั่งไปโดยผิดพลาด ผู้ชำระกิจการและทรัพย์สินมีอำนาจยกคำขอรับชำระหนี้ หรือลดจำนวนที่ได้สั่งอนุญาตไปแล้วได้

ส่วนที่ ๑๑

การขายทรัพย์สินและการแบ่งทรัพย์สิน

มาตรา ๖๙ กองทรัพย์สินซึ่ง ผู้ชำระกิจการและทรัพย์สินรวบรวมได้มาผู้ชำระกิจการและทรัพย์สินย่อมมีอำนาจขายตามวิธีที่สะดวกและเป็นผลดีที่สุด

ผู้ชำระกิจการและทรัพย์สินมีอำนาจจัดตั้งหาทรัพย์สินหรือสั่งหาทรัพย์สินสองสิ่งหรือกว่านั้นขึ้นไปรวมขายไปด้วยกันได้เมื่อเป็นที่คาดหมายได้ว่าเงินรายได้ในการขายจะเพิ่มขึ้นเพราะเหตุนั้น

การขายโดยวิธีอื่นนอกจากการขายทอดตลาดผู้ชำระกิจการและทรัพย์สินจะกระทำได้เมื่อเป็นการเพิ่มมูลค่าของทรัพย์สิน โดยให้คำนึงถึงความรวดเร็วและการเปิดให้บุคคลเข้าซื้อขายได้โดยเท่าเทียมกัน

ผู้ได้รับโอนทรัพย์สินในการขายหรือการแบ่งไม่ต้องรับผิดชอบในค่าภาษีอากรสำหรับปีก่อนที่ได้รับโอนการขายทรัพย์สินตามมาตรา ๖๖ ให้ผู้ชำระกิจการและทรัพย์สินนำราคาตามบัญชีกิจการและทรัพย์สินตามมาตรา ๓๓ มาพิจารณาประกอบการขาย และในกรณีที่เป็นการขายทรัพย์สินที่มีได้มีรายการอยู่ในบัญชีดังกล่าวให้ผู้ชำระกิจการและทรัพย์สินจัดทำบัญชีเกี่ยวกับทรัพย์สินนั้นไว้การขายทรัพย์สินโดยวิธีการอื่นนอกจากการขายทอดตลาดให้กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๗๐ ทรัพย์สินซึ่งเหลือจากที่กันไว้สำหรับค่าธรรมเนียมและค่าใช้จ่ายนั้น ผู้ชำระกิจการและทรัพย์สินต้องจัดการแบ่งในระหว่างเจ้าหนี้โดยเร็วแต่อย่างน้อยต้องกระทำทุก ๆ หกเดือนเว้นแต่ทรัพย์สินที่รวบรวมได้มีจำนวนที่ยังไม่สมควรแบ่ง

มาตรา ๗๑ ผู้ชำระกิจการและทรัพย์สินต้องกันเงินส่วนแบ่งรายที่มีเงื่อนไขหรือมีข้อโต้แย้งและค่าธรรมเนียมกับค่าใช้จ่ายอันอาจเกิดขึ้นไว้ตามสมควรแล้วแบ่งเงินที่เหลือให้แก่เจ้าหนี้ นอกนั้นไป

มาตรา ๗๒ ก่อนกระทำการแบ่งครั้งใดผู้ชำระกิจการและทรัพย์สินต้องโฆษณาในหนังสือพิมพ์รายวันที่แพร่หลายอย่างน้อยหนึ่งฉบับ และส่งแจ้งความไปยังเจ้าหนี้ เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์และลูกหนี้ล่วงหน้าไม่น้อยกว่าเจ็ดวันกำหนดวันเวลาให้มาตรวจบัญชีส่วนแบ่ง ถ้าไม่มีผู้ใดคัดค้านให้ถือว่าบัญชีนั้นถูกต้องและเป็นที่สุดแล้วให้ผู้ชำระกิจการและทรัพย์สินโฆษณาการแบ่งไว้ ณ สำนักงาน และแจ้งจำนวนส่วนแบ่งที่จะจ่ายไปยังเจ้าหนี้

มาตรา ๗๓ ถ้ามีผู้มีส่วนได้เสียคนใดคัดค้านบัญชีส่วนแบ่งให้ผู้ชำระกิจการและทรัพย์สินพิจารณาคัดค้านและคำชี้แจงของเจ้าหนี้และลูกหนี้ แล้วส่งตามที่เห็นสมควร

ผู้มีส่วนได้เสียอาจคัดค้านคำตั้งนั้นโดยทำเป็นคำร้อง ขึ้นต่อศาลได้ภายในกำหนดเวลาเจ็ดวันนับแต่วันที่ได้ทราบคำสั่ง

ถ้ามีผู้คัดค้านต่อศาล ให้ผู้ชำระกิจการและทรัพย์สินเลื่อนการจ่ายเงินไปจนกว่าศาลได้มีคำสั่งแล้ว แต่ถ้าผู้ชำระกิจการและทรัพย์สินเห็นว่าการเลื่อนนั้นจะทำให้ผู้มีส่วนได้เสียได้รับความ

เสียหาย ผู้ชำระกิจการและทรัพย์สินจะกันเงินส่วนแบ่งที่มีข้อโต้แย้ง กับค่าธรรมเนียม และค่าใช้จ่าย อันอาจเกิดขึ้นไว้ตามสมควรแล้วแบ่งเงินที่เหลือให้แก่เจ้าหนี้รายที่ไม่มีข้อโต้แย้งไปก่อนได้

มาตรา ๗๔ ในการแบ่งทรัพย์สินให้แก่เจ้าหนี้ให้ชำระค่าใช้จ่ายและหนี้สินตามลำดับ ดังต่อไปนี้

(๑) ค่าใช้จ่ายในการจัดการมรดกของลูกหนี้
(๒) ค่าใช้จ่ายและค่าตอบแทนของผู้ชำระกิจการและทรัพย์สินในการจัดการทรัพย์สินของลูกหนี้

(๓) ค่าปลงศพลูกหนี้ตามสมควรแก่ฐานะานุรูป
(๔) ค่าธรรมเนียมในการรวบรวมทรัพย์สิน
(๕) ค่าใช้จ่ายหรือค่าฤชาธรรมเนียมของโจทก์ในชั้นบังคับคดีที่เกิดจากการส่งมอบทรัพย์สินนั้นคืนตามมาตรา ๓๓

(๖) ค่าธรรมเนียมของเจ้าหนี้ผู้ร้องขอและค่าทนายความที่ศาล หรือผู้ชำระกิจการและทรัพย์สินกำหนด

(๗) ค่าภาษีอากรที่ถึงกำหนดชำระภายในหกเดือนก่อนมีคำสั่งให้ชำระกิจการและทรัพย์สิน และเงินที่ลูกจ้างมีสิทธิได้รับก่อนมีคำสั่งให้ชำระกิจการและทรัพย์สินเพื่อการทำงานที่ได้ทำให้ลูกหนี้ซึ่งเป็นนายจ้างตามมาตรา ๒๕๖ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และตามกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองแรงงาน

(๘) หนี้อื่น ๆ

ถ้ามีเงินไม่พอชำระเต็มจำนวนหนี้ในลำดับใดให้เจ้าหนี้ในลำดับนั้นได้รับเฉลี่ยตามส่วน

มาตรา ๗๕ ในกรณีที่หนี้ตามมาตรา ๗๔ (๘) รายใดมีการกำหนดโดยกฎหมายหรือสัญญาให้เจ้าหนี้มีสิทธิได้รับชำระหนี้ต่อเมื่อเจ้าหนี้อื่นได้รับชำระหนี้จนเต็มจำนวนแล้วเจ้าหนี้ดังกล่าวก็ยังมิได้รับส่วนแบ่งทรัพย์สินตามสิทธิที่ตนมีอยู่ตามที่กำหนดไว้โดยกฎหมายหรือสัญญานั้น

มาตรา ๗๖ ก่อนกระทำการแบ่งครั้งสุดท้ายให้ผู้ชำระกิจการและทรัพย์สินส่งแจ้งความไปยังผู้ที่เกี่ยวค้างค่าจ้างแรงงานหรือเงินที่ได้ออกไปโดยคำสั่งของผู้ชำระกิจการและทรัพย์สินว่าให้ส่งบัญชีเงินที่เกี่ยวค้างนั้นภายในสิบวันนับแต่วันได้รับแจ้งความ ถ้าไม่ส่งตามกำหนดผู้ชำระกิจการและทรัพย์สินจะจัดการแบ่งครั้งสุดท้ายและจ่ายเงินไปโดยไม่คำนึงถึงเงินที่เกี่ยวค้างอยู่นั้นถ้าผู้ที่ได้รับแจ้งความไม่ปฏิบัติตามนี้ ผู้นั้นหมดสิทธิเรียกร้องต่อไป

กำหนดเวลาดังกล่าวไว้ในวรรคก่อน ผู้ชำระกิจการและทรัพย์สินมีอำนาจขายได้เมื่อมีเหตุสมควร

มาตรา ๗๗ เมื่อได้ชำระหนี้ทั้งหมดโดยเต็มจำนวนตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้ กับค่าธรรมเนียมและค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ในคดีชำระกิจการหมดแล้ว ถ้ายังมีทรัพย์สินเหลืออยู่ให้คืนแก่ลูกหนี้

ส่วนที่ ๑๒ ที่ประชุมเจ้าหนี้

มาตรา ๗๘ ให้ผู้ชำระกิจการและทรัพย์สินเรียกประชุมเจ้าหนี้ตามที่เห็นสมควร หรือตามที่กฎหมายกำหนดไว้ หรือตามที่ศาลสั่ง หรือเมื่อพ้นกำหนดเวลาขึ้นคำขอรับชำระหนี้ซึ่งมีจำนวนหนี้รวมกันไม่น้อยกว่าหนึ่งในสี่ของจำนวนหนี้ที่ได้มีการยื่นคำขอรับชำระหนี้ไว้ได้ทำหนังสือขอให้เรียกประชุม

ผู้ชำระกิจการและทรัพย์สินต้องแจ้งกำหนดวัน เวลา และสถานที่กับหัวข้อประชุมไปยังเจ้าหนี้ที่ได้ยื่นคำขอรับชำระหนี้ไว้ล่วงหน้าไม่น้อยกว่าสามวันและในกรณีที่ยังไม่พ้นกำหนดเวลาที่ขอขึ้นคำรับชำระหนี้ได้นั้น ให้แจ้งไปยังเจ้าหนี้ที่ยังไม่ได้ยื่นคำขอรับชำระหนี้ แต่มีชื่อในบัญชีซึ่งลูกหนี้ได้ทำยื่นไว้ หรือปรากฏตามหลักฐานอีกด้วย

มาตรา ๗๙ ให้ผู้ชำระกิจการและทรัพย์สินเป็นประธานในการประชุมเจ้าหนี้ทุกคราว และให้มีรายงานการประชุมลงลายมือชื่อผู้ชำระกิจการและทรัพย์สินเก็บไว้เป็นหลักฐาน

มาตรา ๘๐ เจ้าหนี้มีสิทธิออกเสียงในที่ประชุมเจ้าหนี้ต้องเป็นเจ้าหนี้ซึ่งอาจขอรับชำระหนี้ได้และได้ยื่นคำขอรับชำระหนี้ไว้แล้วก่อนวันประชุม

เจ้าหนี้จะออกเสียงด้วยตนเอง หรือมอบฉันทะเป็นหนังสือให้ผู้อื่นออกเสียงแทนก็ได้

ข้อปรีกษาใดที่ทำให้เจ้าหนี้หรือผู้แทน หรือผู้มีหุ้นส่วนกับเจ้าหนี้หรือผู้แทนได้รับผลประโยชน์จากทรัพย์สินของลูกหนี้โดยตรงหรือโดยอ้อม นอกจากที่ควรได้รับตามส่วนในฐานะเป็นเจ้าหนี้เช่นเดียวกับเจ้าหนี้อื่นนั้นเจ้าหนี้หรือผู้แทนจะออกเสียงลงคะแนนไม่ได้

มาตรา ๘๑ ในการนับคะแนนเสียงในการประชุมเจ้าหนี้คราวหนึ่ง ๆ ให้ผู้ชำระกิจการและทรัพย์สินถามเจ้าหนี้ที่มาประชุมกันว่า ผู้ใดจะคัดค้านการออกเสียงของเจ้าหนี้ที่ยังไม่ได้มีคำสั่งให้ได้รับชำระหนี้รายใดบ้างหรือไม่ ถ้าไม่มีผู้ใดคัดค้านก็ให้นับคะแนนเสียงสำหรับเจ้าหนี้นั้น

ถ้ามีผู้คัดค้านคำขอรับชำระหนี้รายใดก็ให้ผู้ชำระกิจการและทรัพย์สินสั่งให้ออกเสียงในจำนวนหนี้ได้เท่าใดหรือไม่ถ้าผู้ชำระกิจการและทรัพย์สินเห็นว่ายังสั่งในขณะนั้นไม่ได้

ก็ให้หมายเหตุขัดข้องไว้และให้เจ้าหนี้ออกเสียงไปพลางก่อนโดยมีเงื่อนไขว่าถ้าต่อไปผู้ชำระกิจการและทรัพย์สินสิ่งไม่ให้ออกเสียงเพียงใดการออกเสียงของเจ้าหนี้ให้ถือว่าเป็นอันใช้ได้เพียงนั้น คำสั่งของผู้ชำระกิจการและทรัพย์สินนั้นอาจอุทธรณ์ไปยังศาลได้ คำสั่งของศาลให้เป็นที่สุด

มาตรา ๘๒ เมื่อผู้ชำระกิจการและทรัพย์สินหรือเจ้าหนี้เห็นว่ามติของที่ประชุมเจ้าหนี้ขัดต่อกฎหมายหรือประโยชน์อันร่วมกันของเจ้าหนี้ทั้งหลาย ผู้ชำระกิจการและทรัพย์สินหรือเจ้าหนี้ อาจยื่นคำขอโดยทำเป็นคำร้องต่อศาล และศาลอาจมีคำสั่งห้ามมิให้ปฏิบัติตามมตินั้นได้ แต่ต้องยื่นต่อศาลภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่ที่ประชุมเจ้าหนี้ลงมติ

ส่วนที่ ๑๓

กรรมการเจ้าหนี้

มาตรา ๘๓ ที่ประชุมเจ้าหนี้อาจลงมติตั้งกรรมการเจ้าหนี้ไว้เพื่อแทนเจ้าหนี้ทั้งหลายเพื่อการสอดส่องการปฏิบัติหน้าที่ของผู้ชำระกิจการทรัพย์สินและเพื่อให้คำปรึกษาเมื่อผู้ชำระกิจการและทรัพย์สินร้องขอและให้ความเห็นชอบตามที่กำหนดในมาตรา ๑๒๔

กรรมการเจ้าหนี้ต้องมีจำนวนไม่น้อยกว่าสามคนและไม่เกินกว่าเจ็ดคนโดยเลือกจากเจ้าหนี้หรือผู้รับมอบอำนาจจากเจ้าหนี้ แต่เจ้าหนี้หรือผู้รับมอบอำนาจนั้นจะกระทำการเป็นกรรมการเจ้าหนี้ได้ต่อเมื่อผู้ชำระกิจการและทรัพย์สินได้ส่งอนุญาตในคำขอรับชำระหนี้ของเจ้าหนี้ นั้นแล้ว

กรรมการเจ้าหนี้อาจได้รับค่าตอบแทนตามที่ประชุมเจ้าหนี้กำหนดให้ถือเป็นค่าใช้จ่ายตามมาตรา ๗๔(๒)

มาตรา ๘๔ มติของกรรมการเจ้าหนี้ให้ถือเสียงข้างมากของผู้มาประชุม และกรรมการเจ้าหนี้ต้องมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งจำนวนของกรรมการเจ้าหนี้ทั้งหมดที่ได้รับแต่งตั้งจึงเป็นองค์ประชุมให้นำมาตรา ๘๒ มาใช้บังคับแก่มติของกรรมการเจ้าหนี้ด้วย

มาตรา ๘๕ กรรมการเจ้าหนี้ขาดจากตำแหน่งด้วยเหตุดังต่อไปนี้

(๑) ตาย

(๒) ลาออกโดยมีหนังสือแจ้งไปยังผู้ชำระกิจการและทรัพย์สิน

(๓) ถูกศาลพิพากษาให้ล้มละลายและยังไม่ได้รับการปลดจากล้มละลาย หรือถูกศาลสั่งให้เป็นผู้ไร้ความสามารถ หรือเสมือนไร้ความสามารถ

(๔) ที่ประชุมเจ้าหนี้ให้ออกจากตำแหน่งโดยได้แจ้งการที่จะประชุมให้ออกนี้ให้เจ้าหนี้ทั้งหลายทราบล่วงหน้าไม่น้อยกว่าเจ็ดวัน

เมื่อตำแหน่งกรรมการเจ้าหนี้ว่างลงด้วยเหตุหนึ่งเหตุใดดังกล่าวแล้ว ให้ผู้ชำระกิจการและทรัพย์สินเรียกประชุมเจ้าหนี้โดยไม่ชักช้าเพื่อเลือกตั้งผู้ขึ้นแทน

มาตรา ๘๖ ในระหว่างที่ยังไม่ได้เลือกกรรมการเจ้าหนี้ขึ้นแทนตามความในมาตรา ก่อน ถ้ากรรมการเจ้าหนี้มีจำนวนเหลืออยู่ไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งแล้วให้กรรมการเจ้าหนี้นั้นกระทำการต่อไปได้

มาตรา ๘๗ ถ้าไม่ได้ตั้งกรรมการเจ้าหนี้ไว้การกระทำใด ๆ ที่พระราชบัญญัตินี้ กำหนดไว้ว่าต้องได้รับความเห็นชอบจากกรรมการเจ้าหนี้ก่อนนั้นให้ผู้ชำระกิจการและทรัพย์สินขอความเห็นชอบจากที่ประชุมเจ้าหนี้

ส่วนที่ ๑๔

การควบคุมตัวและการจำกัดสิทธิลูกหนี้

มาตรา ๘๘ ลูกหนี้ซึ่งศาลมีคำสั่งให้ชำระกิจการและทรัพย์สินแล้ว ต้องไปพบ และตอบคำถามของ ผู้ชำระกิจการและทรัพย์สิน เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ ตามที่เรียกทุกครั้ง ตลอดจนต้องไปในการประชุมเจ้าหนี้ทุกครั้งและตอบคำถามกรรมการเจ้าหนี้ หรือเจ้าหนี้คนหนึ่งคนใดในการประชุมเจ้าหนี้เรื่องที่เกี่ยวข้องกับกิจการทรัพย์สินหรือหุ้นส่วนของตน และต้องกระทำการอันเกี่ยวกับกิจการและทรัพย์สิน หรือการที่จะแบ่งทรัพย์สินในระหว่างเจ้าหนี้ทั้งหลายตามที่เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์หรือผู้ชำระกิจการและทรัพย์สินจะสั่งโดยมีเหตุอันสมควร หรือตามที่ได้บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้หรือตามที่ศาลจะได้มีคำสั่งให้กระทำแล้วแต่กรณี

มาตรา ๘๙ ลูกหนี้ต้องเป็นธุระช่วยโดยเต็มความสามารถในการจำหน่ายทรัพย์สินและในการแบ่งทรัพย์สินในระหว่างเจ้าหนี้ทั้งหลาย และต้องตอบข้อซักถามและกระทำการต่าง ๆ ที่จำเป็นเพื่อการนั้น

มาตรา ๙๐ เมื่อศาลมีคำสั่งให้ชำระกิจการและทรัพย์สินแล้ว ถ้าผู้ชำระกิจการและทรัพย์สิน เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์รายงานหรือเจ้าหนี้คนใดมีคำขอฝ่ายเดียวโดยทำเป็นคำร้อง และศาลพอใจจากรายงานของผู้ชำระกิจการและทรัพย์สิน เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์หรือพยานที่เจ้าหนี้นำมาสืบว่าลูกหนี้ได้กระทำการอย่างหนึ่งอย่างใดดังต่อไปนี้

(๑) ออกไปหรือกำลังจะออกไปนอกอำนาจศาลหรือได้ออกไปก่อนแล้วและคงอยู่นอกอำนาจศาลโดยเจตนาที่จะหลีกเลี่ยง ประวิงหรือกระทำให้ขัดข้องแก่กระบวนการพิจารณาคดีล้มละลาย

(๒) กระทำหรือกำลังจะกระทำการถือ โกงเจ้าหนี้หรือกระทำหรือกำลังจะกระทำ ความผิดอย่างหนึ่งอย่างใดซึ่งมีโทษตามพระราชบัญญัตินี้

ศาลมีอำนาจออกหมายจับลูกหนี้มาซึ่งไว้นกว่าลูกหนี้จะได้ให้ประกันจนพอใจ แต่ไม่ให้เกินกว่าหกเดือน

มาตรา ๕๑ เมื่อศาลมีคำสั่งให้ชำระกิจการและทรัพย์สินแล้ว และยังไม่ได้สั่งปลดจากการชำระกิจการและทรัพย์สิน

(๑) ลูกหนี้ที่เป็นบุคคลธรรมดา จะต้องขอให้ผู้ชำระกิจการและทรัพย์สินกำหนดจำนวนเงินเพื่อใช้จ่ายเลี้ยงชีพตนเองและครอบครัวตามสมควรแก่ฐานะานุรูป โดยผู้ชำระกิจการและทรัพย์สินเป็นผู้อนุญาตให้ลูกหนี้จ่ายจากเงินที่ลูกหนี้ได้มาระหว่างชำระกิจการและทรัพย์สินและลูกหนี้จะต้องส่งเงินหรือทรัพย์สินที่เหลือนั้นแก่ผู้ชำระกิจการและทรัพย์สินภายในเวลาที่ผู้ชำระกิจการและทรัพย์สินกำหนดพร้อมด้วยบัญชีรับจ่าย

(๒) ทุกครั้งที่ลูกหนี้มีสิทธิจะได้รับทรัพย์สินอย่างใดลูกหนี้จะต้องรายงานเป็นหนังสือให้ผู้ชำระกิจการและทรัพย์สินทราบ โดยแสดงรายละเอียดเท่าที่สามารถจะทำได้ภายในเวลาอันสมควรและไม่ว่าในกรณีใด ลูกหนี้จะต้องแสดงบัญชีรับจ่ายเสนอต่อผู้ชำระกิจการและทรัพย์สินทุกระยะหกเดือน

(๓) ลูกหนี้จะออกไปนอกราชอาณาจักรไม่ได้ เว้นแต่ศาลหรือเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์จะอนุญาตเป็นหนังสือและถ้าจะย้ายที่อยู่ ต้องแจ้งที่อยู่ใหม่เป็นหนังสือให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ทราบภายในเวลาอันสมควร

ส่วนที่ ๑๕

การปิดคดี

มาตรา ๕๒ เมื่อผู้ชำระกิจการและทรัพย์สินแบ่งทรัพย์สินของลูกหนี้ หรือเมื่อลูกหนี้ไม่มีทรัพย์สินจะให้แบ่ง หรือการแบ่งทรัพย์สินจะไม่คุ้มกับค่าใช้จ่ายผู้ชำระกิจการและทรัพย์สินอาจทำรายงานแสดงกิจการและบัญชีรับจ่ายในคดีชำระกิจการและทรัพย์สินยื่นต่อเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์และขอให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์สั่งปิดคดีได้

เมื่อเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ได้พิจารณารายงานและบัญชีของผู้ชำระกิจการและทรัพย์สินประกอบกับคำคัดค้านของเจ้าหนี้หรือผู้มีส่วนได้เสียแล้วเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์จะสั่งให้ปิดคดีหรือไม่ก็ได้และให้แจ้งคำสั่งนั้นให้ศาลทราบด้วย

ถ้าเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์สั่งไม่ให้ปิดคดีเมื่อเจ้าหนี้หรือผู้มีส่วนได้เสียมีคำขอโดยทำเป็นคำร้องเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์อาจสั่งให้ผู้ชำระกิจการและทรัพย์สินรับผิดชอบในการที่ได้กระทำหรือละเว้นกระทำอันชอบด้วยหน้าที่ก็ได้

คำสั่งปิดคดีทำให้ผู้ชำระกิจการและทรัพย์สินพ้นจากความรับผิดชอบในหน้าที่จนถึงวันที่เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์สั่งนั้น

ถ้าปรากฏว่าเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ได้สั่งไปโดยผิดพลาด เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์อาจเพิกถอนคำสั่งปิดคดีนั้นได้

มาตรา ๕๓ คำสั่งปิดคดีมีผลเพียงให้ระงับการจัดการต่าง ๆ ไว้ แต่ไม่ทำให้คดีล้มละลายสิ้นสุดและไม่ทำให้ผู้ชำระกิจการและทรัพย์สินหลุดพ้นจากหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) หน้าที่อนุมัติการใด ๆ ที่กฎหมายบัญญัติไว้

(๒) หน้าที่ตรวจบัญชีรับจ่ายของบุคคลล้มละลาย

ถ้าลูกหนี้เป็นนิติบุคคล คำสั่งปิดคดี ย่อมมีผลให้นิติบุคคลนั้นเลิกกัน

มาตรา ๕๔ ถ้าผู้มีส่วนได้เสียหรือเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์เห็นว่าลูกหนี้มีทรัพย์สินขึ้นใหม่ให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์มีคำสั่งเปิดคดีและตั้งผู้ชำระกิจการและทรัพย์สินคนใหม่เพื่อทำหน้าที่ชำระกิจการและทรัพย์สินของลูกหนี้ต่อไป

ส่วนที่ ๑๖

การปลดจากการชำระกิจการและทรัพย์สิน

มาตรา ๕๕ ลูกหนี้บุคคลธรรมดาซึ่งมิใช่บุคคลล้มละลายอาจยื่นคำขอโดยทำเป็นคำร้องต่อศาลเพื่อขอให้ศาลมีคำสั่งปลดลูกหนี้จากการชำระกิจการและทรัพย์สินได้ เมื่อปรากฏว่า

(๑) ศาลได้มีคำสั่งให้ชำระกิจการและทรัพย์สินลูกหนี้มาแล้วไม่น้อยกว่าสองปี หรือ

(๒) มีหนังสือยืนยันจากผู้ชำระกิจการและทรัพย์สินว่าได้มีการชำระหนี้ไม่น้อยกว่าร้อยละห้าสิบของหนี้ไม่มีประกันซึ่งได้มีคำสั่งให้ได้รับชำระหนี้แล้ว

เมื่อได้รับคำขอเช่นว่านี้แล้ว ให้ศาลส่งสำเนาให้ผู้ชำระกิจการและทรัพย์สินเพื่อส่งให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์และเจ้าหนี้ทั้งหลายทราบ

มาตรา ๕๖ ผู้ชำระกิจการและทรัพย์สิน เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ หรือเจ้าหน้าที่อื่น คำคัดค้านคำขอปลดจากการชำระกิจการและทรัพย์สินของลูกหนี้โดยอ้างเหตุใด ๆ ตามมาตรา ๑๐๐ ได้ภายในระยะเวลาสองเดือนนับแต่วันที่ประกาศในหนังสือพิมพ์

มาตรา ๕๗ ในกรณีที่ไม่มีผู้คัดค้านคำขอปลดจากการชำระกิจการและทรัพย์สินภายใน ระยะเวลาตามมาตรา ๕๖ ให้ศาลมีคำสั่งปลดลูกหนี้จากการชำระกิจการและทรัพย์สิน

ถ้ามีผู้คัดค้านตามวรรคหนึ่ง ให้ศาลกำหนดวันนั่งพิจารณาคำคัดค้าน พร้อมทั้งแจ้งวัน นั่งพิจารณาและส่งสำเนาคำคัดค้านให้ลูกหนี้ผู้ชำระกิจการและทรัพย์สินและเจ้าพนักงานพิทักษ์ ทรัพย์ทราบล่วงหน้าไม่น้อยกว่าเจ็ดวัน

มาตรา ๕๘ ในกรณีที่มิมีคำคัดค้าน ผู้ชำระกิจการและทรัพย์สินต้องยื่นรายงานเกี่ยวกับ กิจการทรัพย์สินและความประพฤติของลูกหนี้ในเวลาก่อนหรือระหว่างที่ชำระกิจการและทรัพย์สิน ต่อศาลก่อนการนั่งพิจารณาไม่น้อยกว่าสามวัน

มาตรา ๕๙ ในการพิจารณาคำคัดค้าน ให้ศาลฟังคำชี้แจงของผู้คัดค้าน และอาจฟัง คำชี้แจงของผู้ชำระกิจการและทรัพย์สิน เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ รายงานของผู้ชำระกิจการและ ทรัพย์สินตามมาตรา ๙๘ และรายงานการได้ส่วนเปิดเผยของศาลนั่นเองและศาลอาจให้ลูกหนี้ สาบานตัว ให้การ หรือพิจารณาพยานหลักฐานตามที่เห็นสมควรก็ได้

มาตรา ๑๐๐ ให้ศาลมีคำสั่งไม่ยอมปลดลูกหนี้จากการชำระกิจการและทรัพย์สิน เมื่อปรากฏข้อเท็จจริงอย่างใดอย่างหนึ่งดังต่อไปนี้

(๑) ลูกหนี้ไม่ดำเนินการตามหน้าที่อย่างใด ๆ ตามที่พระราชบัญญัตินี้กำหนด เว้นแต่ ลูกหนี้จะมีข้อแก้ตัวอันสมควร

(๒) ลูกหนี้ไม่ทำหรือเก็บรักษาสมุดบัญชีต่าง ๆ ซึ่งบุคคลในภาวะเช่นนั้นควรมีไว้ ในการประกอบธุรกิจให้พอเห็นได้ว่าการประกอบธุรกิจและฐานะทางการเงินเป็นอย่างไรใน ระหว่างเวลาสามปีก่อนวันที่ศาลมีคำสั่งให้ชำระกิจการและทรัพย์สิน เว้นแต่สูญหาย หรือถูกทำลาย ด้วยเหตุสุดวิสัย

(๓) ลูกหนี้แสดงข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อความจริงอันเกี่ยวกับกิจการ ทรัพย์สิน และความประพฤติซึ่งควรบอกให้แจ้งแก่ผู้ชำระกิจการและทรัพย์สินหรือศาล

(๔) ลูกหนี้จงใจกระทำหรืองดเว้นกระทำการใด ๆ เพื่อประวิงกระบวนการพิจารณาคดี ชำระกิจการและทรัพย์สิน

(๕) ลูกหนี้ปกปิด โอน ขาย จำหน่าย หรือยกย้ายทรัพย์สินของตนภายในระยะเวลา สามปีก่อนมีการขอให้ชำระกิจการและทรัพย์สินและภายหลังนั้นจนถึงเวลาปลดการชำระกิจการ และทรัพย์สิน เพื่อประวิงการชำระหนี้หรือมิให้เจ้าหนี้ได้รับชำระหนี้

(๖) ศาลได้เคยมีคำสั่งให้ชำระกิจการและทรัพย์สินของลูกหนี้มาแล้วภายในเวลาสิบปีก่อนมีการขอให้ชำระกิจการและทรัพย์สิน

(๗) มีพฤติการณ์อันควรเชื่อได้ว่าลูกหนี้ได้กระทำความผิดทางอาญาตามพระราชบัญญัตินี้ หรือความผิดทางอาญาฐานใด ๆ อันมีลักษณะเป็นการทุจริตเกี่ยวกับการชำระกิจการและทรัพย์สินของลูกหนี้

(๘) ลูกหนี้ยอมตนให้เป็นหนี้ในส่วนที่ตนไม่ต้องชำระ

(๙) ลูกหนี้โดยทุจริตได้ขึ้นกระทำการค้าขายต่อไปอีก ทั้งรู้อยู่แล้วว่าไม่สามารถชำระหนี้ได้

ในกรณีที่ศาลมีคำสั่งไม่ยอมปลดลูกหนี้จากการชำระกิจการและทรัพย์สินด้วยเหตุที่ลูกหนี้มีพฤติการณ์อย่างหนึ่งอย่างใดตามมาตรา ๑๐๑ ให้ศาลมีคำพิพากษาให้ลูกหนี้ล้มละลายต่อไป

มาตรา ๑๐๑ คำสั่งปลดจากการชำระกิจการและทรัพย์สินเป็นคำสั่งสิ้นสุดกระบวนการล้มละลาย

มาตรา ๑๐๒ คำสั่งปลดจากการชำระกิจการและทรัพย์สินทำให้ลูกหนี้หลุดพ้นจากหนี้ทั้งปวงอันพึงขอรับชำระหนี้ได้ไม่ว่าเจ้าหนี้จะได้ยื่นคำขอรับชำระหนี้ไว้หรือไม่ก็ตาม เว้นแต่

(๑) หนี้เกี่ยวกับภาษีอากร

(๒) หนี้ค่าธรรมเนียมที่ตกเป็นรายได้ของแผ่นดินตามที่กฎหมายกำหนด

(๓) หนี้ซึ่งเกิดขึ้นโดยความทุจริตข้อโกงของลูกหนี้ หรือหนี้ซึ่งเจ้าหนี้ไม่ได้เรียกร้องเนื่องจากความทุจริตข้อโกงที่ลูกหนี้เป็นผู้ก่อขึ้นหรือมีส่วนเกี่ยวข้องสมรู้

(๔) ค่าปรับอันเป็นโทษจากการกระทำความผิดทางอาญา

(๕) หนี้ละเมิดในกรณีที่ทำให้เสียหายแก่ชีวิต ร่างกาย หรืออนามัย รวมทั้งหนี้ละเมิดที่ทำให้เจ้าหนี้ขาดไร้อุปการะตามกฎหมาย

(๖) หนี้ค่าเลี้ยงชีพ ค่าอุปการะเลี้ยงดู ตามบทบัญญัติในบรรพ 5 แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

มาตรา ๑๐๓ การที่ศาลได้มีคำสั่งปลดจากการชำระกิจการและทรัพย์สินนั้น ไม่ทำให้บุคคลซึ่งเป็นหุ้นส่วนกับลูกหนี้ หรือรับผิดชอบร่วมกับลูกหนี้ หรือค้ำประกัน หรืออยู่ในลักษณะอย่างผู้ค้ำประกันของลูกหนี้หลุดพ้นจากความรับผิดชอบไปด้วย

มาตรา ๑๐๔ คำสั่งปลดจากการชำระกิจการและทรัพย์สินไม่กระทบถึงการจัดการกองทรัพย์สินของลูกหนี้และไม่มีผลเปลี่ยนแปลงหน้าที่ของลูกหนี้ในอันที่จะดำเนินการอย่างใด ๆ ตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๑๐๕ ลูกหนี้ซึ่งได้ถูกปลดจากการชำระกิจการและทรัพย์สินนั้น ยังมีหน้าที่ช่วยในการจำหน่ายและแบ่งทรัพย์สินนั้น ยังมีหน้าที่ช่วยในการจำหน่ายและแบ่งทรัพย์สินของตนซึ่งตกอยู่กับผู้ชำระกิจการและทรัพย์สินตามที่ผู้ชำระกิจการและทรัพย์สินต้องการ

ถ้าลูกหนี้ไม่ช่วย ศาลมีอำนาจเพิกถอนคำสั่งปลดจากการชำระกิจการและทรัพย์สินนั้นได้ แต่ทั้งนี้ไม่กระทบถึงการใดที่ได้กระทำไปภายหลังการปลดจากการชำระกิจการและทรัพย์สิน ก่อนที่ศาลมีคำสั่งให้เพิกถอนนั้น

ส่วนที่ ๑๓

บุคคลล้มละลาย

มาตรา ๑๐๖ เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ เจ้าหนี้ หรือผู้ชำระกิจการและทรัพย์สินอาจยื่นคำขอโดยทำเป็นคำร้อง เพื่อให้ศาลพิพากษาให้ลูกหนี้ที่ยังไม่ได้รับการปลดจากการชำระกิจการและทรัพย์สิน เป็นบุคคลล้มละลายได้ ถ้าปรากฏว่า

(๑) ศาลมีคำสั่งให้เพิกถอนการผ่อนชำระตามมาตรา ๔๑

(๒) ลูกหนี้โอนทรัพย์สินหรือส่งมอบทรัพย์สินของตนไปโดยการแสดงเจตนาหลงหรือโดยการฉ้อฉลไม่ว่าได้กระทำการนั้นในหรือนอกราชอาณาจักร

(๓) ลูกหนี้ย้ายทรัพย์สินไปให้พ้นอำนาจศาลเพื่อมิให้เจ้าหนี้ได้รับชำระหนี้

(๔) เมื่อปรากฏข้อเท็จจริงตามมาตรา ๑๐๐ (๔)(๕)(๖)

การยื่นคำขอตามวรรคหนึ่ง อาจยื่นพร้อมกับคำคัดค้านตามมาตรา ๔๘ ก็ได้

มาตรา ๑๐๗ บุคคลล้มละลายอาจยื่นคำขอโดยทำเป็นคำร้อง เพื่อขอให้ศาลมีคำสั่งปลดจากล้มละลายได้ในกรณีเช่นนี้ให้ศาลมีคำสั่งปลดบุคคลนั้นจากล้มละลายได้เมื่อศาลได้มีคำพิพากษาให้บุคคลนั้นล้มละลายเป็นเวลาไม่น้อยกว่าห้าปี

มาตรา ๑๐๘ คำสั่งปลดจากล้มละลายย่อมมีผลให้ลูกหนี้หลุดพ้นจากการเป็นบุคคลล้มละลาย

มาตรา ๑๐๙ คำพิพากษาให้ล้มละลายและคำสั่งปลดจากการล้มละลายไม่กระทบถึงคำสั่งให้ชำระกิจการและทรัพย์สิน

ส่วนที่ ๑๘

การยกเลิกการชำระกิจการและทรัพย์สิน

มาตรา ๑๑๐ เมื่อผู้มีส่วนได้เสีย หรือผู้ชำระกิจการและทรัพย์สินมีคำขอ ศาลมีอำนาจสั่งยกเลิกการชำระกิจการและทรัพย์สินได้ ถ้าปรากฏว่าในเวลา que ศาลสั่งให้ชำระกิจการและทรัพย์สิน ลูกหนี้ไม่อยู่ในฐานะที่ศาลจะมีคำสั่งให้ชำระกิจการและทรัพย์สินได้

มาตรา ๑๑๑ คำสั่งยกเลิกการชำระกิจการและทรัพย์สิน ไม่ทำให้ลูกหนี้หลุดพ้นหนี้สินแต่อย่างใด

มาตรา ๑๑๒ คำสั่งยกเลิกการชำระกิจการและทรัพย์สิน ไม่กระทบถึงการใดที่ศาลหรือผู้ชำระกิจการและทรัพย์สินได้กระทำไปแล้ว ส่วนทรัพย์สินของลูกหนี้ให้ตกแก่บุคคลหนึ่งบุคคลใดตามที่ศาลกำหนด หรือถ้าไม่ได้กำหนด ก็ให้คืนแก่ลูกหนี้

ส่วนที่ ๑๙

ผู้ชำระกิจการและทรัพย์สิน

มาตรา ๑๑๓ ผู้ชำระกิจการและทรัพย์สินจะต้องจดทะเบียนและมีคุณสมบัติตามที่กำหนดในกฎกระทรวงค่าตอบแทนของผู้ชำระกิจการและทรัพย์สินให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๑๑๔ เมื่อศาลได้มีคำสั่งให้ชำระกิจการและทรัพย์สินให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ตั้งบุคคลที่จดทะเบียนเป็นผู้ชำระกิจการและทรัพย์สิน ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวง ผู้ชำระกิจการและทรัพย์สินให้ถือเป็นเจ้าพนักงานศาล

มาตรา ๑๑๕ เมื่อศาลมีคำสั่งแต่งตั้งผู้ชำระกิจการและทรัพย์สินแล้ว ให้อำนาจหน้าที่ในการจัดการกิจการและทรัพย์สินของลูกหนี้สิ้นสุดลง โดยให้อำนาจหน้าที่ดังกล่าวตกแก่ผู้ชำระกิจการและทรัพย์สิน ในกรณีเช่นว่านี้ให้บรรดาสิทธิตามกฎหมายของผู้ถือหุ้นระงับลงเว้นแต่สิทธิที่จะได้รับเงินปันผล และให้สิทธิดังกล่าวตกแก่ผู้ชำระกิจการและทรัพย์สิน

มาตรา ๑๑๖ เมื่อศาลมีคำสั่งให้ชำระกิจการและทรัพย์สิน ผู้ชำระกิจการและทรัพย์สิน จำต้องใช้ความระมัดระวังและใช้ความรู้ความสามารถเพื่อจัดการกิจการและทรัพย์สินของลูกหนี้ เหมือนวิญญูชนผู้มีหน้าที่ในการชำระกิจการและทรัพย์สินจะพึงประพฤติปฏิบัติโดยพฤติการณ์ ดังนั้น

มาตรา ๑๑๗ ผู้ชำระกิจการและทรัพย์สินมีอำนาจ ดังต่อไปนี้

(๑) ยึดทรัพย์สิน ควตตรา สมุดบัญชี และเอกสารอันเกี่ยวกับกองทรัพย์สินและกิจการของลูกหนี้

(๒) เข้าไปในสถานที่ใด ๆ อันเป็นของลูกหนี้หรือที่ลูกหนี้ได้ครอบครองอยู่ และมีอำนาจหักล้างเพื่อเข้าไปในสถานที่นั้น ๆ รวมทั้งเปิดตู้ลิ้นชัก ตู้หรือที่เก็บของอื่น ๆ ตามที่จำเป็น

(๓) เข้าตรวจค้นในเรือนโรง เคหสถาน หรือสถานที่อื่นอันมิใช่ของลูกหนี้ ตลอดจนค้นบุคคล เมื่อมีเหตุอันควรเชื่อได้ว่ามีทรัพย์สินของลูกหนี้อยู่หรือซุกซ่อนอยู่ในสถานที่หรือบุคคลเช่นนั้น

(๔) สั่งให้หน่วยงาน หรือผู้ประกอบการเกี่ยวกับไปรษณีย์โทรเลขหรือการสื่อสารอื่นใด ส่งโทรเลขไปรษณีย์ภัณฑ์ จดหมาย หนังสือ ข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ หรือข้อมูลทางการสื่อสารอื่นใด ที่มีถึงลูกหนี้ภายในกำหนดเวลาไม่เกินหกเดือนนับแต่วันที่ศาลมีคำสั่งให้ชำระกิจการและทรัพย์สิน ไปยังผู้ชำระกิจการและทรัพย์สิน

เมื่อผู้ชำระกิจการและทรัพย์สินเห็นสมควรผู้ชำระกิจการและทรัพย์สินอาจแจ้งให้ลูกหนี้ทราบถึงข้อความใด ๆ ที่ปรากฏในหนังสือที่ตนได้รับไว้แทนลูกหนี้ก็ได้

(๕) สั่งให้บุคคลใด ๆ ที่มีข้อมูลอันเกี่ยวกับกิจการและทรัพย์สินของลูกหนี้หนึ่งการเปลี่ยนแปลงรายการในข้อมูลนั้น

(๖) สั่งให้ลูกหนี้ คู่สมรสของลูกหนี้ หรือบุคคลหนึ่งบุคคลใดซึ่งได้ความหรือสงสัยว่ามีทรัพย์สินของลูกหนี้อยู่ในครอบครอง หรือเชื่อว่าเป็นหนี้ลูกหนี้หรือเห็นว่าสามารถแจ้งข้อความเกี่ยวกับกิจการหรือทรัพย์สินของลูกหนี้มาได้สวน หรือสอบสวน หรือสั่งให้บุคคลนั้น ๆ ส่งเอกสารหรือวัตถุพยานซึ่งอยู่ในความยึดถือ หรืออำนาจของผู้นั้นอันเกี่ยวกับกิจการหรือทรัพย์สินของลูกหนี้

ผู้ชำระกิจการและทรัพย์สินจะให้อำนาจตาม (๑) (๔) (๕) (๖) ได้ ถ้าศาลออกหมายให้กระทำการดังกล่าวได้เมื่อศาลเห็นว่าคำขอมิมูลและมีเหตุเพียงพอที่จะใช้อำนาจดังกล่าว

บุคคลใดจงใจขัดขืนหมายของศาล ศาลมีอำนาจออกหมายจับบุคคลนั้นมาขังไว้จนกว่าจะได้ปฏิบัติตามหมายของศาล

บุคคลที่ถูกจับกุมโดยเหตุจงใจขัดขืนหมายของศาลจะต้องถูกกักขังไว้จนกว่าจะมีประกันหรือประกันและหลักประกันตามจำนวนที่ศาลเห็นสมควรกำหนดว่าตนยินยอมที่จะปฏิบัติตามหมายของศาลทุกประการแต่ทั้งนี้ ห้ามไม่ให้กักขังบุคคลดังกล่าวแต่ละครั้งเกินกว่าหกเดือนนับแต่วันจับหรือกักขัง แล้วแต่กรณี

ในกรณีที่ผิดสัญญาประกัน ศาลมีอำนาจสั่งบังคับตามสัญญาประกันหรือตามจำนวนเงินที่ศาลเห็นสมควร โดยมีต้องฟ้องผู้ทำสัญญาประกัน

มาตรา ๑๑๘ ในการเป็นคู่ความในศาลก็ดีในการจัดการทรัพย์สินของลูกหนี้ก็ดี หรือในการกระทำการอื่นเพื่อให้เป็นไปตามหน้าที่ก็ดี ให้ผู้ชำระกิจการและทรัพย์สินใช้นามตำแหน่งว่าผู้ชำระกิจการและทรัพย์สินของ (ชื่อ).....ลูกหนี้ โดยกรอกรนามของลูกหนี้ลงในช่องว่างแล้วแต่กรณี

มาตรา ๑๑๙ ผู้ชำระกิจการและทรัพย์สินมีอำนาจจ้างทนายความ นักบัญชี หรือผู้ประกอบวิชาชีพที่จำเป็นอื่น เพื่อช่วยเหลือในการชำระกิจการและทรัพย์สินได้การจ้างผู้ประกอบวิชาชีพตามวรรคหนึ่งให้ผู้ชำระกิจการและทรัพย์สินร้องขอต่อศาลศาลมีอำนาจสั่งการจ้างหรือลดจำนวนค่าตอบแทนลงได้ตามที่เห็นสมควร

มาตรา ๑๒๐ นอกจากที่มีบัญญัติไว้ในบทมาตรานี้ ผู้ชำระกิจการและทรัพย์สินมีหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) รายงานข้อความเกี่ยวกับกิจการ ทรัพย์สินหรือความประพฤติกของลูกหนี้ตามที่ศาลต้องการ

(๒) ช่วยซักถามลูกหนี้หรือบุคคลอื่นในการที่ศาลดำเนินกระบวนการพิจารณาตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๑๒๑ ในการปฏิบัติการตามหน้าที่ ผู้ชำระกิจการและทรัพย์สินอาจมีคำขอให้ศาลมีคำสั่งเกี่ยวกับการใดที่เป็นปัญหาได้

มาตรา ๑๒๒ ถ้าผู้ชำระกิจการและทรัพย์สินเห็นเป็นการจำเป็นที่จะต้องกู้ยืมเงินเพื่อประโยชน์แห่งการจัดการทรัพย์สินของลูกหนี้ เมื่อได้รับอนุญาตจากศาลแล้วให้กู้ยืมได้

มาตรา ๑๒๓ ถ้าผู้ชำระกิจการและทรัพย์สินเห็นเป็นการจำเป็น อาจประกันวินาศภัยในทรัพย์สินของลูกหนี้ก็ได้

มาตรา ๑๒๔ ผู้ชำระกิจการและทรัพย์สินจะกระทำการดังต่อไปนี้ได้ต่อเมื่อได้รับความเห็นชอบของกรรมการเจ้าหนี้แล้ว

(๑) ถอนการยึดทรัพย์สินในกระบวนการล้มละลาย

(๒) สละสิทธิ

(๓) ฟ้องหรือถอนฟ้องคดีแพ่งเกี่ยวกับทรัพย์สินในคดีล้มละลาย หรือฟ้องหรือถอนฟ้องคดีล้มละลาย

(๔) ประนีประนอมยอมความหรือมอบคดีให้อนุญาตตุลาการวินิจฉัย

มาตรา ๑๒๕ ถ้าลูกหนี้ เจ้าหนี้ หรือบุคคลใดได้รับความเสียหายโดยการกระทำหรือคำวินิจฉัยของผู้ชำระกิจการและทรัพย์สิน บุคคลนั้นอาจยื่นคำขอโดยทำเป็นคำร้องต่อศาลภายในกำหนดเวลาสิบสี่วันนับแต่วันที่ได้ทราบการกระทำหรือคำวินิจฉัยนั้น ศาลมีอำนาจสั่งยืนตามกลับหรือแก้ไขหรือสั่งประการใดตามที่เห็นสมควร

มาตรา ๑๒๖ ถ้าผู้ชำระกิจการและทรัพย์สินก่อให้เกิดความเสียหายแก่กองทรัพย์สินในคดีล้มละลายโดยจงใจหรือประมาทเลินเล่อ ศาลมีอำนาจสั่งให้ผู้ชำระกิจการและทรัพย์สินชดเชยค่าเสียหายเป็นส่วนตัวตามที่เห็นสมควรได้

มาตรา ๑๒๗ ผู้ชำระกิจการและทรัพย์สินมีหน้าที่จัดทำรายงานเกี่ยวกับการจัดการทรัพย์สินในคดีที่ตนเข้าจัดการทรัพย์สินไปยังเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์อย่างน้อยทุกสิ้นปีปฏิทิน

มาตรา ๑๒๘ ผู้ชำระกิจการและทรัพย์สินอาจพ้นจากหน้าที่ได้ โดยคำสั่งศาล หรือขอถอนตัวต่อเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ ถ้าเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์พิจารณาแล้วเห็นว่ามิเหตุจำเป็นและไม่เป็นที่เสียหายแก่คดีให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์อนุญาตได้

มาตรา ๑๒๙ เมื่อผู้ชำระกิจการและทรัพย์สินพ้นจากหน้าที่แล้ว ให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ตั้งผู้ชำระกิจการและทรัพย์สินคนใหม่โดยเร็ว

ให้ผู้ชำระกิจการและทรัพย์สินคนใหม่มีอำนาจหน้าที่เช่นเดียวกับผู้ชำระกิจการและทรัพย์สินคนเดิมและให้ผู้ชำระกิจการและทรัพย์สินคนเดิมมีหน้าที่ตามมาตรา ๓๒ และมาตรา ๓๓ ด้วย

ส่วนที่ ๒๐

เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์

มาตรา ๑๓๐ รัฐมนตรีมีอำนาจแต่งตั้งบุคคลหนึ่งหรือหลายคน ที่เห็นสมควร โดยตำแหน่งหน้าที่ให้เป็นเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์และมีอำนาจถอดถอนได้

การแต่งตั้งหรือถอดถอนเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์นั้น ให้โฆษณาในราชกิจจานุเบกษา เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ให้ถือเป็นเจ้าพนักงานของศาล

มาตรา ๑๓๑ เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์มีอำนาจหน้าที่ในการกำกับดูแลการปฏิบัติงานของผู้ชำระกิจการและทรัพย์สินให้เป็นไปตามกฎหมายและอาจขอให้ศาลมีคำสั่งให้ผู้ชำระกิจการและทรัพย์สินพ้นจากหน้าที่ได้

เมื่อศาลเห็นเองหรือโดยเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์มีคำขอว่าผู้ชำระกิจการและทรัพย์สินไม่ดำเนินการให้เป็นไปตามกฎหมายนี้หรือกฎหมายอื่น มิได้ปฏิบัติหน้าที่โดยสุจริตหรือ

โดยปราศจากอคติ หรือก่อให้เกิดความเสียหายแก่เจ้าหนี้หรือลูกหนี้ หรือขาดคุณสมบัติหรือไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้ศาลมีอำนาจสั่งให้ผู้ชำระกิจการและทรัพย์สินพ้นจากหน้าที่

มาตรา ๑๓๒ ในเวลาใด ๆ ที่ยังไม่มีผู้ชำระกิจการและทรัพย์สิน ให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์เป็นผู้ชำระกิจการและทรัพย์สินไปพลางก่อนจนกว่าจะมีการตั้งผู้ชำระกิจการและทรัพย์สินในคดีนั้น

มาตรา ๑๓๓ ให้นำความในมาตรา ๑๒๕ และมาตรา ๑๒๖ มาใช้บังคับแก่การปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์โดยอนุโลม

ส่วนที่ ๒๑

ศาลและวิธีพิจารณาคดีของศาล

มาตรา ๑๓๔ ศาลต้องสอดคล้องให้ผู้ชำระกิจการและทรัพย์สินและเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ปฏิบัติหน้าที่โดยเรียบร้อย เพื่อการนี้ให้มีอำนาจสั่งให้ผู้ชำระกิจการและทรัพย์สินและเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ทำคำชี้แจงในเรื่องบัญชีหรือเรื่องใด ๆ เกี่ยวกับกระบวนการพิจารณาคดีล้มละลาย หรือจะสั่งให้กระทำหรือละเว้นกระทำการตามที่เห็นสมควรได้

มาตรา ๑๓๕ ถ้าผู้ชำระกิจการและทรัพย์สินก่อให้เกิดความเสียหายขึ้นแก่กองทรัพย์สินโดยจงใจหรือประมาทเลินเล่อ ศาลมีอำนาจสั่งให้ผู้ชำระกิจการและทรัพย์สินและชดเชยค่าเสียหายเป็นส่วนตัวตามที่เห็นสมควรได้

มาตรา ๑๓๖ ในคดีที่ศาลได้มีคำสั่งรักษาทรัพย์ชั่วคราวแล้ว ถ้าผู้ร้องขอทั้งคำร้องขอถอนคำร้องขอหรือขาดนัดพิจารณา ก่อนที่ศาลจะสั่งจำหน่ายคดีให้โฆษณาในหนังสือพิมพ์รายวันอย่างน้อยหนึ่งฉบับเพื่อให้เจ้าหนี้ทั้งหลายทราบล่วงหน้าไม่น้อยกว่าเจ็ดวัน

มาตรา ๑๓๗ เมื่อได้ส่งแจ้งความนัดประชุมหรือแจ้งความใด ๆ ไปยังเจ้าหนี้ทั้งหลายในราชอาณาจักรแล้วแม้เจ้าหนี้บางคนจะยังไม่ได้รับก็ไม่ทำให้การประชุมหรือการนั้นเสียไป

มาตรา ๑๓๘ การส่งคำคู่ความหรือหมายใด ๆ ให้แก่ลูกหนี้ เจ้าหนี้ หรือบุคคลใด ๆ ตามภูมิลำเนาที่ได้เคยส่งคำคู่ความหรือหมายให้แก่ลูกหนี้ เจ้าหนี้ หรือบุคคลนั้นแล้ว ให้ถือว่าเป็นการส่งที่ชอบด้วยกฎหมายแล้ว เว้นแต่บุคคลเหล่านั้นจะได้แจ้งว่าได้ย้ายภูมิลำเนาไปยังที่อื่นแล้วหรือแจ้งให้ส่งไปยังสถานที่อื่น

มาตรา ๑๓๙ ผู้มีส่วนได้เสียคนใดเห็นว่าผู้ชำระกิจการและทรัพย์สินไม่มีสิทธิยึดทรัพย์สินอย่างหนึ่งอย่างใดให้คัดค้านต่อผู้ชำระกิจการและทรัพย์สิน เมื่อผู้ชำระกิจการและทรัพย์สินได้รับคำคัดค้านแล้ว ให้สอบสวนและมีคำสั่ง ถ้าผู้ชำระกิจการและทรัพย์สินสั่งไม่ให้ถอน

การยึด ผู้นั้นมีสิทธิยื่นคำร้องขอต่อศาลภายในกำหนดเวลาสิบสี่วันนับแต่วันได้รับทราบคำสั่งนั้น เมื่อศาลได้รับคำร้องขอแล้ว ให้ศาลพิจารณาและมีคำสั่งชี้ขาดเหมือนอย่างคดีธรรมดา โดยเรียกผู้ชำระกิจการและทรัพย์สินเข้ามาสู่คดี

มาตรา ๑๔๐ เมื่อศาลได้พิพากษาหรือมีคำสั่งอย่างหนึ่งอย่างใดแล้วให้แจ้งให้ผู้ชำระกิจการและทรัพย์สินเพื่อแจ้งให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ทราบต่อไป

ส่วนที่ ๒๒

เงินค้ำจ่าย

มาตรา ๑๔๑ เมื่อผู้ชำระกิจการและทรัพย์สินได้แบ่งทรัพย์สินครั้งสุดท้ายที่สุดแล้ว ถ้ามีเงินค้ำจ่ายซึ่งไม่มีผู้ใดมารับภายในกำหนดเวลาห้าปีนับแต่วันที่ศาลตั้งปิดคดีผู้ชำระกิจการและทรัพย์สินต้องโฆษณาในหนังสือพิมพ์รายวันไม่น้อยกว่าหนึ่งฉบับให้เจ้าหนี้มารับภายในกำหนดเวลาสองเดือน ถ้าไม่มารับภายในกำหนดให้เงินนี้ตกเป็นของแผ่นดิน